

Alternativt statsbudsjett

2027

SV

SVs viktigste prioriteringer i alternativt budsjett

1 **Bolig:** vi skal få kontroll på et leiemarked i krise

2 **Oppvekst:** bedre og billigere barnehage

3 **Klima:** bedre og billigere kollektiv

Innhold

SVs viktigste prioriteringer i alternativt budsjett 2
Nøkkeltall 6
Hva betyr SVs budsjett for deg? 7
Ulikheten må ned 10
Et mer rettferdig skattesystem 12
De viktigste prioriteringene i SVs alternative budsjett 14
Bolig 16
Oppvekst 18
Klima 24
Økonomisk trygghet til alle 32
Sterke, handlekraftige kommuner 34
Vi styrker helsevesenet 36
Vi fortsetter tannhelsereformen 38
Ungdomssatsing 39
Kultur og medier 40
Likestilling og kamp mot diskriminering 42
Urfolk og nasjonale minoriteter 43
Rettssikkerhet 44
Kampen mot vold, voldtekt og overgrep 45
Internasjonal solidaritet 46
En human flyktningpolitikk 48
Internasjonal solidaritet i krisetid 50
Styrka nasjonal forsvarsevne 51
SVs klimabudsjett 52
SVs alternative statsbudsjett 56
Skatter og avgifter 82
Fordelingseffekt 86

En vanlig jobb skal være nok til å leve gode liv

Forord av Marthe og Kirsti

Vi lever i en tid med voksende ulikhet, en mer urolig verden og en klima- og naturkrise med allerede enorme konsekvenser. De siste årene har hverdagen blitt tøffere for mange av oss. Politikken må vise at det er mulig å gi folk en bedre og tryggere hverdag. Det gjør vi med vårt alternative budsjett.

SV mener Norge skal være et land med små forskjeller og fellesskap som stiller opp for alle. Likevel har de siste årenes økte kostnader gitt en tøffere hverdag for mange. Da må vi prioritere politikk som gir mer omfordeling, mer velferd og mer fellesskap. Vi har midler til å gjøre det norske samfunnet bedre og bidra til en mer rettferdig verden, da må budsjettene være ansvarlige, solidariske og framtidsrettede. Det er ikke bare mulig, men høyst nødvendig å styrke velferden og folks økonomi framover.

Det går godt for mange i Norge, men ikke for alle. Det er bred politisk enighet om at ulikhet er gift for samfunnet. Likevel øker de økonomiske forskjellene i Norge, og er nå høyere enn på over 100 år. De siste årene har utgifter for ting vi trenger i hverdagen, som bolig og mat, økt. De økonomiske forskjellene mellom de som primært lever av inntekten sin og de som primært lever av kapitalinntekter blir stadig større. Samtidig som mange har fått dårligere råd, har Norge aldri hatt flere milliardærer og den samlede formuen til Norges 400 rikeste har aldri vært større. De rikeste ti prosentene eier mer enn alle oss andre til sammen.

Det er en utvikling vi må snu. Og det haster. Vi er nå vitner til at økt ulikhet bidrar til demokratisk destabilisering flere steder i verden. Trygghet fordrer at ulikheten går ned. Det gjør den ikke av seg selv.

Med dette alternative budsjettet viser SV hvordan det er mulig å gjennomføre et løft for velferden, få ned ulikheten, ha en ambisiøs klimapolitikk og samtidig føre en ansvarlig økonomisk politikk som ikke øker oljepengebruken.

Våre viktigste prioriteringer i dette budsjettet er:

Styrke boligpolitikken for å få kontroll på et leiemarked i krise

Vi har i dag et boligmarked i krise. De siste 10 årene har leieprisene økt med rundt 50 prosent, og prisene er forventet å øke. Dette er en dramatisk utvikling som rammer alle som bor i en leid bolig. I dag er én av tre leietakere økonomisk utrygge. Det betyr at de sliter med å betale utforutsette regninger, har lite eller ingen sparepenger og at de ofte må redusere forbruket. Det skal ikke være en fjern drøm å kunne skaffe seg et trygt og stabilt hjem. For mange er det tilfellet i dag. SV ønsker derfor å prioritere en kraftfull boligsatsing for å redde en leiesektor i krise. Folk skal med vårt budsjett få lavere leie og et tryggere hjem. Det gjør vi ved å satse på en kraftfull økning av Husbankens utlånsramme, en ordning hvor fellesskapet er med på å bygge rimelige utleieboliger, gi tilskudd til bygging av utleieboliger i kommunene og ved å reise flere studentboliger. En kraftfull satsing på bolig er ikke bare bra for leieprisene, det hjelper også en byggenæring i krise. SV mener det er behov for en bred boligreform i Norge, og dette er viktige skritt på veien.

Bedre oppvekst og barnefamilier får bedre råd

Velferden skal stille opp for folk når det trengs, og det trengs nå. Det er flere steder i landet en bemanningskrise i velferden. Spesielt merker mange foreldre og barn dette. De møter en hverdag hvor det ikke er nok folk på jobb i barnehagen og på skolen. Da sikrer vi ikke barn og unge en god oppvekst. Bemanningskrisen må møtes med penger til å få flere folk i arbeid. Gjennom ordningen toppet bemanning i barnehage, som SV fikk på plass for over ett år siden, styrker vi bemanningen i barnehagene med 1,5 milliard kroner, samtidig som vi gjør et løft for økt bemanning i SFO for barn med særskilte behov. Vi prioriterer fire milliarder kroner i frie midler til kommunene, for å sørge for flere folk på jobb i barnehage, skole og eldreomsorg.

I et land med så høy materiell velstand som vi har i Norge, kan vi ikke akseptere at 100 000 barn vokser opp i fattigdom og at 500 barn er bostedsløse i Norge. Utviklingen går feil vei. Barn som vokser opp i fattigdom har et helt annet utgangspunkt i livet enn andre barn, og har i snitt dårligere psykisk helse og lavere skoleprestasjoner. Mange familier har høye boliglån og rammes særlig hardt når rentene øker. Derfor bruker vi vårt budsjett til å gjøre kraftfulle grep for å sørge for at barnefamilier får bedre råd, som å halvere barnehageprisen, innføre gratis SFO for alle trinn, prisjustere barnetrygden, og sikre gratis skolemat for alle elever på ungdomsskolen. I en tid der renta øker bidrar også reduserte priser for barnehage og SFO til å dempe prisstigningen.

Men det er ikke bare barnefamilier som sliter når leie, mat og renta blir dyrere. Mange i Norge lever i dag under EUs fattigdomsgrense, spesielt gjelder det folk som av ulike grunner står utenfor arbeidslivet. Vi gjør derfor grep for å sikre økonomien til mange av de som har minst fra før, gjennom økt studiestøtte, økt bostøtte, gjennom at vi øker minstesatsen for mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) samtidig som vi reverserer kuttet til unge AAp-mottakere.

Vi fortsetter utrullingen av tannhelsereformen ved å gi alle barn som trenger det gratis tannregulering og rabattert tannhelse for alle som er under 30. Vi styrker også den fylkeskommunale tannhelsetjenesten med 500 millioner slik at alle med store tannhelsebehov får gratis tannhelse. Vårt mål er at det ikke skal koste mer å gå til tannlegen enn å gå til legen.

Kollektiv og grønn omstilling

Dette budsjettet er et veiskille for grønn omstilling. Det har aldri hastet mer å kutte klimagassutslippene og ta vare på naturen. Derfor er det uforståelig at regjeringen, i en tid der vi trenger det mer enn noen gang, foreslår store kutt i klimatiltak i budsjettforslaget for 2026. I stedet for å finansiere klimakutt og næringsliv i andre land gjennom kvotekjøp i EU, må vi i stedet bruke pengene på å omstille industrien her hjemme. Verftene langs kysten mangler oppdrag, og industrien står i fare for å sakte akterut. Det er også i industrien vi kan gjennomføre de største klimakuttene. Vi viser med dette budsjettet at det er fullt mulig å sikre arbeidsplasser og nå Norges klimamål dersom det er politisk vilje til det. Men da må klimapolitikken skjerpes, heller enn å svekkes.

Derfor reverserer vi regjeringens kutt på 4,6 milliarder til ulike klimasatsninger. Midlene brukes til å styrke klimaomstilling i industrien, få flere elektriske lastebiler på veien, og utvikle flere havvindprosjekter, samt å øke støtten til varmepumper og energisparing og øke utbygging av fjernvarme og solkraft. I tillegg vil SV prioritere to sentrale klima- og miljøkamper i forhandlinger med regjeringen: vi vil stanse regjeringens tillatelser til å dumpe gruveavfall i Førdefjorden og jobbe for at det ikke skal settes i gang nye olje og gassprosjekt i Arktis.

En bedre hverdag, i dag og for framtiden

Når prisene og renta går oppover, så er det viktigere enn noen gang å gjøre det lettere forfolk å ta miljøvennlige valg. Derfor prioriterer vi billigere kollektivtransport ved å fortsette å kutte kostnadene for månedskortet. Det skaper trygghet for miljøet og for lommeboka.

Små forskjeller gir folk like muligheter til å leve gode liv og sikrer at vi har høy tillit til hverandre. Bevarer vi mer natur og kutter utslipp er vi sikret en tryggere fremtid. SV vil ta Norge i en mer rettferdig og grønnere retning. Vi er ikke villige til å velge mellom å bekjempe forskjeller og redde miljøet, for vi vet de henger sammen. Dette budsjettet tar Norge et steg nærmere en bedre og tryggere hverdag, i dag og for framtiden.

Nøkkeltall

- **10 milliarder** i skattelettelser til de med inntekt under 800 000
- Nesten **2 av 3** får lavere skatt
- **80 %** klimakutt innen 2035 med SVs tiltak
- Styrker velferden i kommunene med over **10 milliarder**
- Andel av BNI til bistand: **1 prosent**

Nøkkeltall	
Økte utgifter	25,3 milliarder kroner
Sum skatter og avgifter	25,6 milliarder kroner
Redusert oljepengebruk	309 millioner kroner

Hva betyr SVs budsjett for deg?

Mange opplever at lønna ikke strekker til når utgiftene økes, og særlig barnefamilier får det tøft når renta går opp. I stedet for å prioritere avgiftslettelser i milliardklassen som vi risikerer ender opp i lomma på enten enten drivstoff- eller matvarebaronene, prioriterer vi bedre og billigere velferdstjenester til alle, og at folk sitter igjen med mer på slutten av måneden. SV foreslår å gi betydelige skattekutt til alle med lave og middels inntekter. Med SVs skatteopplegg vil nesten 2 av 3 få lavere skatt.

Eksempler på skattekutt (gjennomsnitt), sammenlignet med 2026-reglene:

- Studenten som tjener 120 000 kr får -3 732 kr i skattekutt
- Butikkmedarbeideren som jobber deltid og tjener 380 000 kr får -2 220
- Servitøren/bartenderen som tjener 430 000 kr får -3 780 kr i skattekutt
- Barnehagelæreren som tjener 590 000 kr får -4 012 kr i skattekutt
- Sykepleieren og/eller læreren som tjener 650 000 kr får -3 844 kr i skattekutt
- Journalisten som tjener 720 000 kr får -3 688 kr i skattekutt

Bedre råd handler om mer enn skatt. Økte renter og økte matvare og drivstoffpriser må møtes med velferdstjenester våre bedre og billigere og styrke ordninger som gir folk økonomisk trygghet:

- Gratis SFO for alle barn, inkludert 4. klasse
- Halv pris på barnehagen
- Styrker arbeidsavklaringspengene
- Økt bostøtte
- Økt barnetrygden
- Økt studiestøtte
- Gratis tannregulering for barn og rimeligere tannhelse for flere

Eksempelfamilier

Under er tre regneeksempler som illustrerer hva SVs forslag innebærer for folk i ulike livssituasjoner. Alle tall viser endring i forhold til regjeringens budsjettforslag.

En barnefamilie

- Familie med to voksne og tre barn (fem, åtte år og tretten), bosatt i sentrale strøk
- Yngste går i barnehagen, mellomste begynner i fjerdeklasse til høsten og den eldste går på ungdomsskolen og har behov tannregulering
- Begge voksne tjener mellom 550 000 og 600 000 kroner
- De har ingen formue

63 000 mer i året!

Lavere skatt	8 024
Økt barnetrygd	1 944
Halvere barnehageprisen fra 1 august	6 600
Gratis SFO fra 1 august	21 156
Gratis nødvendig tannregulering	20 540
Billigere månedskort	3 840
Norgespris	3 840
Totalt mer i året:	**63 000**

En student

- Tjener 105 000
- Har ingen formue

27 490 mer i året!

Økt studiestøtte på 10% fra 1 august	21 428
Lavere skatt	3 732
75 prosent rabatt hos tannlegen	1 050
Billigere månedskort	1 280
Totalt mer i året:	**27 490**

En som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP)

- Får ca 280 000 i AAP
- Har ingen formue

Lavere skatt	1 311
Økt AAP	10 000
Gratis tannhelse	950
Billigere månedskort	1 280
Norgespris	700
Totalt mer i året:	**14 200**

14 200 mer i året!

Ulikheten må ned

De økonomiske ulikhetene i Norge er store, og har økt de siste årene og tiårene.

Selv om mange har god råd, så har mange også blitt fattigere. Flere barn vokser opp i fattige familier. Sånn kan vi ikke ha det.

Samtidig ser vi at mer og mer kapital samles på få hender. De én prosent og 0,1 prosent rikeste har økt sine inntekter betydelig, og de betaler mindre skatt enn vi lenge har trodd. De superrike skjuler sine formuer i selskaper og skatteparadiser. Rikdommen gir dem makt som de bruker til å påvirke samfunnet og økonomien i en retning som er gunstig for dem. Det øker ikke bare ulikheten – det utfordrer også demokratiet.

Forskjellene handler om mer enn lønn:

- Boligprisene har økt med nær 50% de siste ti årene, godt over økningen i en gjennomsnittlig årslønn.
- Gratis SFO gjør at flere barn får delta. Etter at høyrebyrådet i Oslo reverserte SVs gjennomslag for gratis deltakelse for 4. klassinger sluttet 1000 barn.
- Et uforutsett tannlegebesøk kan knekke økonomien til mange.

Noen tall som viser forskjellene:

- Stadig flere barnefamilier står uten fast bosted.
- Norge er på ulikhetstoppen i Europa, og Norges ti rikeste har mer formue enn halve befolkningen.
- De med lavest inntekt rammes hardest når prisveksten er uvanlig høy. De som mottar arbeidsavklaringsmidler (AAP) har fått dårligere råd de siste årene.
- 2/3 av Norges aller rikeste er arvinger.

Les mer i vår Ulikhetsplan her

Et rettferdig skattesystem som gir folk bedre råd

De fleste skal få lavere skatt, men de som har mest må bidra mer.

Det er mulig å prioritere politikk som gjør folks liv bedre og det er mulig å nå klimamålene. Skal vi få det til trenger vi et mer rettferdig skattesystem som omfordeler mer, og lar oss løse de viktige oppgavene i fellesskap.
Når vi vet at skattenivået fortsatt er 24 mrd lavere enn det var da Stoltenberg sist var statsminister i 2013, og skatt på kapital som andel av BNP i Norge er lavere enn mange andre land i OECD, er det åpenbart at det er rom for mer omfordeling.

Tillitssamfunnet vårt er avhengig av at folk opplever skattesystemet vårt som rettferdig. I dag betaler de aller, aller rikeste mindre skatt enn lærere og sykepleiere. Sånn kan vi ikke ha det. Derfor foreslår vi økt skatt for store aksjeformuer, og vi innfører et nytt trinn med økt sats for formuer over 100 millioner kroner, og et nytt trinn med økt sats for formuer over 1 milliard. Samtidig øker vi bunnfradraget i formuesskatten slik at alle med formue på under 2 millioner får skattekutt.

SV har fått gjennomslag for å tette skattehullet som gjorde det mulig å flytte til Sveits for å unngå å betale skatt. Men fortsatt finnes det store skattehull i Norge som må tettes for å sikre et rettferdig skattesystem slik at en skattlegges etter evne, og ikke etter vilje. Et viktig tiltak som SV foreslår, er å øke skatten på bankenes enorme overskudd for å tette gapet for at banknæringen ikke betaler merverdiavgift.

Bolig har blitt en ulikhetsmaskin. De siste tiårene har både boligprisene og leieprisene økt langt mer enn folks lønninger, og stadig flere hjem har blitt brukt til hotell. Det har gjort det stadig vanskeligere for leietakere å betale leia og det har gjort det enda vanskeligere for førstegangsetablerere å kjøpe eget hjem.

I dette budsjettet tar vi grep for å få ned boligprisene til et overkommelig nivå, blant annet ved å gjeninnføre skatt på fordelen av å eie boliger med verdi over ti millioner. For å motvirke at bolig brukes som et spekulasjonsobjekt som presser prisene opp, innfører vi forslag som ble anbefalt av Skattekommisjonen, inkludert skatt på korttidsutleie gjennom delingsplattformer, skatt på gevinst ved salg av fritidsbolig og ny modell for gevinstskatt ved salg av egen bolig. Samtidig reduserer vi dokumentavgiften for førstegangskjøpere for å gjøre det rimeligere å kjøpe seg sin første bolig.

For at vi skal nå klimamålene våre, må skattene og avgiftene endres slik at det blir dyrere å forurense, og billigere å velge grønt. For å sikre at omstillingen på veiene våre ikke stopper opp, øker vi blant annet engangsavgiften på fossile biler for å sikre at flere velger å kjøpe elbil.

Vi vil fortsette arbeidet med å få på plass en grønn folkebonus som kompenserer folk for økte miljøavgifter. I tillegg innfører vi momsfritak på reparasjon av klær, sko, husholdningsvarer, fritidsvarer og elektronikk.

Oljeselskapene er landets største forurensere, men må betale lite for de store utslippene de lager - på tross av svært høy profitt. Skal Norge nå våre klimamål, må utslippene fra oljeindustrien mye raskere ned. Derfor innfører vi en omstillingsavgift på olje og gass, slik at kostnaden for å produsere olje og gass øker. Slik får vi raskere tempo i omstillingen av Norge.

Se hele vårt skatteopplegg på side 82-85

De viktigste prioriteringene i SVs alternative budsjett

SV mener det haster med å ta nødvendige grep for et boligmarked i krise, sikre bedre og billigere oppvekst og en plan for å sikre grønne arbeidsplasser og velge miljøvennlig. Derfor er det nettopp det vi også prioriterer i vårt alternative statsbudsjett for 2026.

På de neste sidene oppsummerer vi våre prioriteringer i budsjettet. Tabellene på s. 56-81 gir en detaljert oversikt over alle våre prioriteringer på hvert rammeområde. Alle tall er SVs endring i forhold til regjeringens foreslåtte statsbudsjett 2026.

Sterke fellesskap reduserer forskjeller og bidrar til bedre samfunn og levekår for den enkelte. SV er opptatt av å sikre gode tjeneste til folk. Det reduserer også forskjellene, slik at alle kan delta i samfunnet på like premisser. I årene framover er det behov for å omfordele for å sikre velferd for oss alle.

Alternativt statsbudsjett 2027

Bolig:
Vi skal få kontroll på et leiemarked i krise

Å ha et trygt, stabilt og godt hjem har blitt stadig vanskeligere for stadig flere. Leieprisene har eksplodert, og flere sliter med å finne et godt og stort nok hjem til seg og sin familie. SV vil bygge rimelige leieboliger hvor vanlige folk kan leve godt, trygt og lenge. Å leie skal ikke bety å leve med utrygghet.

Å få nok rimelige leieboliger vil aldri skje hvis markedet alene skal bygge våre hjem. Det betyr at fellesskapet må være med på å bygge rimelige leieboliger for vanlige folk. Fellesskapet trenger arbeidsfolka for at samfunnet går rundt, derfor må også fellesskapet være med på investeringen av hjem de har råd til å bo i. Over flere år ser vi at boligbyggingen har stoppet vår, vår satsing boligpolitikk hjelper også en byggenæring i krise.

Et dårlig regulert leiemarked har gitt leietakere en utrygg bosituasjon, på grunn av korte kontrakter og kraftige økninger i leieprisen. Priskrisen i leiemarkedet gir leietakerne en omvendt boligkarriere, hvor man presses til å bo stadig mindre, stadig dårligere og stadig lengre bort fra jobb. I tillegg bidrar det til at flere familier stadig tvinges til å flytte fra hjem til hjem. Den skjeve maktbalansen gjør at leietakere får en hverdag preget av usikkerhet, uro og stabilitet. Derfor vil SV styrke leietakernes rettigheter og bygge flere rimelige leieboliger, med pris og omsetningskontroll, slik at flere får et trygt og varig hjem.

Samtidig mener vi at å eie et godt hjem ikke skal være en luksus kun for de rikeste. Markedet vil aldri verne om gode og trygge boliger og markedet alene vil aldri løse boligkrisen. Skal vi få gjort noe med de høye boligprisene må fellesskapet være med på å bygge flere boliger gjennom en sterk Husbank som er åpen for flere, slik at presset om boligene blir mindre. Vi må også skattlegge bolig på en måte som forhindrer at bolig blir et spekulasjonsobjekt fordi det presser prisene opp, og gjør det mer krevende for folk å få tilgang på gode og trygge boliger.

SV prioriterer derfor å bygge trygge, gode og rimelige hjem til vanlige folk. Dette ønsker vi å gjøre ved å starte oppbyggingen av rimelige leieboliger, å gi et kraftig løft til Husbankens utlånsrammer, bygge flere utleieboliger i kommunene og bygge flere studentboliger.

SVs viktigste satsninger bolig	Mill. kr.
Bygge rimelige leieboliger for vanlige folk. Oppstart med 8000 boliger i 2027, med mål om 10.000 nye boliger i året.	528
Tilskudd til å bygge flere utleieboliger i kommunene	200
Bygge flere boliger i distriktet, ved å kompensere tap av verdi på nybygde boliger	18
Øke låneramma til Husbanken med 20 milliarder	1 005
Tilskudd til boligsosial bistand, som tiltak for å forhindre bostedsløshet	80
Gjeninnføre heistilskuddet for tilpassing av boliger	5,6
Fjerne dokumentavgiften for førstegangskjøpere for å hjelpe de inn på boligmarkedet	2 300

Oppvekst:

hverdagen til barnefamilier skal bli bedre og billigere

Bedre bemanning og billigere barnehage til det beste for alle barn

Det er bemanningskrise i barnehagene. Barn trenger at det er nok barnehagelærere og andre ansatte med kompetanse og forståelse for barns behov på jobb. SV fikk på plass ordningen med toppet bemanning i 2025 og har i løpet av siste året fått på plass over 1 mrd til flere folk i barnehagen. Mens regjeringa foreslår å kutte i bemanning i barnehage, fortsetter vi i SV satsingen med ytterligere 1,5 mrd til bedre bemanning i barnehagene, som kommer oppå den generelle styrkingen av tilskuddet til kommunene.

SV mener at alle barn skal få mulighet til å gå i barnehage. Hverdagen har blitt tøffere, og det er vanskeligere å få et vanlig liv til å gå opp med en helt vanlig lønn. Det går særlig hardt ut over barnefamilier. SV vil derfor gjøre barnehageregningen enda lavere! Selv med et kraftig kutt i maksprisen på barnehage risikerer barn i dag å bli kastet ut av barnehagen fordi foreldrene ikke kan betale. Dette er en uholdbar situasjon. Ved å kutte barnehageregningen vil vi redusere en stor regning for tusenvis av barnefamilier - hver eneste måned.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Øke bemanningen i alle barnehager gjennom et kraftig løft for toppet bemanning	1 500
Halvere barnehageprisen med 600 kr fra 1. august	1 078
Gi barn født i desember rett til barnehageplass	41
Innføre studiegjeldsslettingsordning til barnehagelærerstudenter på lik linje med lærere	0

SFO for alle, uten klasseskiller

SV ønsker et SFO-tilbud som utjevner forskjeller. Derfor er gratis SFO for alle barn på 1. til 4. trinn en av SVs store, prioriterte velferdsreformer.

I dag er det mange barn som ikke får være med på leken og læringen i skolefritidsordningen (SFO). Mens de fleste barna går på SFO etter skolen, er det flere barn som går hjem alene fordi familiene deres ikke har råd til å betale. I dette budsjettet fortsetter vi opptrappingen, og prioriterer gratis halvdagsplass på SFO for alle barn på 4. trinn. I tillegg styrker vi bemanningen i SFO, ved å opprette en ny ordning med tilskudd til bemanning i SFO for barn med særskilte behov. På SFO skal alle barna få god oppfølging og få like muligheter til å delta i aktiviteter.

SV mener SFO skal være et fellesskap for alle med lek, fysisk aktivitet og gode kulturtilbud. Vi prioriterer derfor å gi tilskudd til samarbeid mellom SFO og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner.

Å fullføre SFO-reformen er et viktig grep for å gi barnehagefamiliene bedre råd. Det har lenge vært aller dyrest å ha barn i SFO-alder, nettopp fordi kostnaden med å være med på SFO har vært så høy. Nå sparer barnefamilier i gjennomsnitt 20 000 kroner hvert år, for hvert barn de har i SFO.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Gratis halvdagsplass i SFO for 4. trinn fra 1. august	1 072
Tilskudd til kommuner for samarbeid SFO og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner	150
Opprette ny ordning med tilskudd til bemanning i SFO for barn med særskilte behov	500

En skole der barn og unge lærer, trives og kjenner mestring

SV vil ha en skole der alle barn uansett bakgrunn eller funksjonsvariasjon blir inkludert og der alle får mulighet til å lykkes. SV har store ambisjoner for barn og ungdom. For å kunne lære, trenger barna våre en god skole der de lærer, trives og kjenner mestring.

For mange elever lærer ikke nok på skolen. Hverdagen for barn og unge har blitt for teoritung, stillesittende og det er for mye skjermbruk. Da må vi ha en skole med nok ansatte med tid til å følge opp elvene, vi må ha mer lek og fysisk aktivitet for de minste barna og vi må ha en skole som tenner en gnist i alle elever.

Alt for mange barn og unge har utfordringer med psykisk helse og unødvendig skolestress, og mobbing og fravær har økt. Samtidig har elevenes leseferdigheter og leselyst gått ned. Det er mange flere barn enn før som har behov for ekstra oppfølging og som ikke får den hjelpen de trenger fordi det er for få ansatte på skolen og SFO. Lærerne må bruke for mye tid på rapportering og opplever detaljstyring i klasserommet.

Derfor prioriterer SV å satse på økt bemanning i skoler i levekårsutsatte områder. Vi prioriterer også mer tid og mindre testing, pugging og overstyring, ved å avvikle standardiserte nasjonale og internasjonale prøver. For at den psykiske helsen til hver enkelt elev skal ivaretas, oppretter vi flere studieplasser for utdanning av helsesykepleiere.

Vi vet at et sunt måltid i løpet av skoledagen gir bedre helse, bedre trivsel og læring for alle. Men i dag er det dessverre ikke alle barn som møter skoledagen med mat i sekken. Økte levekostnader gjør at stadig flere familier strever med å få endene til å møtes. Et måltid kan være forskjellen mellom å henge med – og å falle utenfor. Ingen barn skal sitte sultne i klasserommet. Derfor vil SV innføre et gratis og sunt skolemåltid for alle elever, og starter opptrappingen med å innføre det for ungdomstrinnet fra skoleåret 2027/2028.
I en verden der demokratier står under press, og med en betydelig nedgang i kunnskap om demokrati og medborgerskap i skolen, mener SV det er svært viktig å bygge opp demokratiforståelsen. Vi prioriterer derfor å støtte opp under viktige institusjoner som deler kunnskap og formidling av demokrati til norske skoleelever.

I en tid der vi skal bruke store penger på eldreomsorgen og å ruste opp det militære forsvaret er det avgjørende at ikke barn og unge sitter igjen med regningen. Barn og unge er fremtiden vår og da må vi styrke skolen, ikke kutte i den. SV vil sette barn og unge først og derfor vil vi satse på en bedre skole for alle elever.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Innføre gratis skolemåltid for alle elever på ungdomstrinnet fra skoleåret 2026/2027	415
Styrke laget rundt eleven i levekårsutsatte områder	88
Styrke skolebibliotekene og tilgang på skolebibliotekarer	110
Øke utstyrsstipendet fra skoleåret 2026/2027	30
150 studieplasser for helsesykepleiere	8
Styrke kunnskapsarbeidet om historien om terroren 25. juni	2
Styrke arbeidet mot radikalisering og høyreekstremisme, stiftelsen 10. august	3
Styrke arbeidet mot rasisme, Antirasistisk senter	3

Styrket økonomi for barnefamilier

Altfor mange barn vokser i dag opp i fattige familier. Det er påvirker ikke bare barna, men påvirker også hele familien. Derfor har SV over flere år prioritert å ha tiltak rettet mot familier med dårlig råd. I forhandlingene med regjeringen de siste fem årene har vi fått doblet barnetrygden, og vi har tettet gapet mellom satsene for de yngste og de eldste barna og enslige forsørgere har fått en egen økning. Det har løftet flere barn ut av fattigdom. Vi har sikret at det ikke er lov å kutte i sosialhjelpen om du får utbetalt barnetrygd, noe regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslår å reversere. En slik usosial politikk er ikke akseptabelt for SV og vi vil beholde dette tiltaket. I tillegg foreslår vi å beholde engangsstønaden på dagens nivå.

Barnevernet skal handle om å beskytte barn, ikke om å tjene penger. Derfor jobber vi for et barnevern styrt av det offentlige, med langsiktig samarbeid med ideelle aktører. Vi gir etableringsstøtte til ideelle aktører i barnevernet og sikrer en økning til spesialiserte fosterhjem. Vi omdisponerer penger regjeringen ville bruke på kommersielle barnevernstjenester og styrker heller grunnkapasiteten i institusjonsbarnevernet.

SV mener at barnevernet skal ha omsorgen for alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge, ikke bare de under 15 år. Derfor sikrer vi i dette budsjettet en overføring av de som er under 16 år til barnevernet, som en første opptrapping.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Prisjustere barnetrygden fra 1. januar	810
Styrke grunnkapasiteten i institusjonsbarnevernet	527
Overføre omsorgen for enslige mindreårige asylsøkere fra 15-16 år til barnevernet fra 1. juli	93
Styrke barnevernet i Oslo	50
Etableringsstøtte for ideelle aktører i barnevernet	10
Styrking av spesialiserte fosterhjem	10

Studentvelferd

At alle har lik rett til utdanning har vært en bærebjelke for det norske samfunnet. Å være fulltidsstudent kan ikke være forbeholdt de med velbemidlede foreldre. Vi fortsetter derfor med det fjerde historisk sterke løftet av studiestøtten, og øker studiestøtten med ti prosent neste studieår i vårt forslag til budsjett. Dette gjør vi som et ledd i en større opptrapping – til vi når målet om at studiestøtten har nådd 2 ganger Grunnbeløpet (G) i folketrygden.

For å sørge for at studenter har råd til mat og et tak over hodet er det viktig å sørge for nok rimelige boliger for studenter. SV prioriterer derfor å øke studentboligbyggingen til 3750 studentboliger i 2027, slik at studenter ikke må konkurrere om et sted å bo i et rekorddyrt leiemarked.

SV vil reversere regjeringens foreslåtte kutt i stipendandelen for folkehøgskoleelever, slik at stipendet beholdes på 40 %, og ikke det foreslåtte nivået på 15%. Vi øker i tillegg grunnbevilgningen til universiteter og høyskoler med 300 millioner.

Studenter lærer bedre når de har det bra. Etter pandemien er det rekordmange studenter som oppgir at de sliter psykisk, og mangler noen å snakke med. Derfor øker vi støtten til det psykiske helsetilbudet for studenter og aktiviteter i regi av studentfrivilligheten.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Studiestøtten økes med 10 prosent fra 1. august (opptrapping til 2G)	308
Satse på høyere utdanning og forskning ved å øke rammebevilgningene til universiteter og høyskoler	300
Øke studentboligbyggingen - bygge 3750 studentboliger i 2027	91
Styrke strømstøtten til studentboliger	40
Reversere kutt i stipendandel for folkehøgskoleelever, slik at stipendet beholdes på 40%	98
Styrke psykisk helse- og velferdstilbud for studenter	30

Klima:
billigere og bedre kollektiv og klimakutt

Et taktskifte for klimaomstilling i Norge

Det siste året har vi sett ekstreme hetebølger og isbreer som har kollapset og skapt kjempeflommer. Klimaendringene er her allerede og det haster med å gjøre tiltak for å unngå å forverre situasjonen.

Regjeringen har satt omstillingen av norsk økonomi på pause. De har kuttet stort, i stort sett alle tiltak, som handler om å kutte klimagassutslipp i Norge, i tillegg til å kutte i viktige naturtiltak som frivillig skogvern. Uten en kraftig pakke for å kutte utslipp i Norge, vil det ikke være mulig å nå klimamålene våre.

Vår viktigste handelspartner EU, har sagt at de ikke ønsker olje og gass fra Arktis. Det er tydeligere enn noen gang at omstillingen bort fra olje og gass må skje før heller enn senere. Da er det viktig at vi har flere ben å stå på.

Derfor vil SV bygge opp utslippsfri industri over hele landet, bygge ut havvind for å sikre utslippsfri kraft og arbeidsplasser på verftene som i dag leverer til oljenæringen. SV sier nei til nye olje og gassprosjekter i Arktis.

Om lag 40 prosent av energibruken i Norge i dag er fossil. Skal vi klare å kutte disse utslippene vil det være behov for mer kraftproduksjon enn i dag, og så må vi redusere strømforbruket der vi kan. Derfor vil SV ha kraftig økning i midlene som går til solkraft, og til energieffektivisering.

Det nytter lite med mye ny kraft, hvis all kraften går til datasentre. SV ønsker et konsesjonssystem, og en stans i utbyggingen av nye datasentre fram til et system er på plass. I tillegg må datasentrene som finnes betale mer for kraften de bruker. Derfor vil SV øke el-avgiften for disse betraktelig. Dette vil sikre at vår kraft kan brukes til å kutte utslipp i Norge.

Natur

Samtidig som Norge signerer nye naturavtaler, så kutter regjeringen i bevilgningene som går til å ta vare på natur. SV prioriterer å verne mer av naturen vår gjennom frivillig vern av skog, vi vil ta vare på Oslofjorden og de andre fjordene våre. Vi kutter bevilgningene til miljøfiendtlige motorveier og sier nei til vindkraft i norsk natur.

Vi krever også at regjeringen skal trekke tilbake utslippstillatelsen for gruveavfall i Førdefjorden, og at det skal innføres forbud mot dumping av gruveavfall i norske fjorder.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Sikre en milliard til skogvern	900
Arbeid for å redde villaksen	50
Restaurering av myr	50
Økt støtte til friluftsliv og friluftsområder	100
Tiltak for Oslofjorden	550

Et løft for jernbanen og kollektivtransporten.

Jernbanen i Norge har problemer. Togstans har blitt så vanlig at det er vanskelig å stole på at togene faktisk går i tide. Det skaper store problemer i hverdagen for folk som er avhengig av kollektivtransporten for å komme seg rundt og på jobb.

Det er signalfeil i regjeringen. Samtidig som stortinget bevilger mer midler til vedlikehold enn før, så mister folk som jobber med jernbanevedlikehold jobben. For å få en jernbane som skinner må alle disse settes i jobb raskt. Derfor prioriterer SV å få i gang vedlikehold raskt, og sette dette ut til flere selskaper enn Bane Nor, som over tid har hatt problemer med å bruke pengene som Stortinget har bevilget.

Når prisene og renta går oppover, så er det viktigere enn noen gang å gjøre det lettere for folk å ta miljøvennlige valg. Det skaper trygghet for miljøet og for lommeboka. Derfor jobber SV for billigere kollektivtransport ved å fortsette å kutte kostnadene for månedskortet.

Transportsektoren står for omtrent en tredjedel av Norges klimagassutslipp. Å erstatte fossil energi med utslipp frie løsninger i transportsektoren er derfor svært viktig for at Norge skal nå klimamålene våre. Samtidig gjør elektrifisering av transportsektoren oss mindre avhengig av oljemarkedet, og urolighetene i verden.

Statens vegvesen som en av Norges største innkjøpere, må fortsette å bruke innkjøpsmakten til å velge utslippsfrie alternativer. Norsk næringsliv har brukt milliarder på å kunne levere utslippsfrie alternativer. Det må staten premiere i anbudene sine. Det handler om å sikre arbeidsplasser over hele landet i Norge.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Bedre kollektivtransport i fylkene og takstsamarbeid med tog mm	500
Øke tilskuddsordningen for billigere månedskort, stoppe den foreslåtte prisøkningen på 160 kroner	620
Redusere prisen for månedskort på tog med 200 kr	90
Flere avganger og bedre kollektivtilbud	750
Ta vare på veiene vi har - vedlikehold av fylkesveier	400
Vedlikehold av og investering i jernbane	1 450
Trygge hverdagsveier og skredsikring	300
Kutt i miljøfiendtlig motorvei	-4 700
Trappe opp den nasjonale ordningen for tilrettelagt transport (TT) til å gjelde hele landet	55
Elektriske lastebiler	1 000

En aktiv næringspolitikk

Norge har rike naturressurser både i havet og på landjorda, vi er en avansert industrinasjon og vi har variert kunnskap og kompetanse i hele landet. Et næringsliv som tar i bruk disse ressursene innenfor naturens tålegrenser legger grunnlaget for gode arbeidsplasser og levende lokalsamfunn.

Men det skjer ikke av seg selv. Maktkonsentrasjon og markedsstyring fører til sentralisering, økende forskjeller, overforbruk av naturressurser og utarming av lokalsamfunna våre. SV vil styrke den nasjonale, demokratiske kontrollen over samfunnsutviklingen og sørge for at næringsdrift kommer fellesskapet til gode.

I statsbudsjettet for 2027 gjør vi noen strategiske grep for å oppnå dette. Vi foreslår at staten går inn som medeier i Sydvaranger gruve, for dermed å sikre gjenoppstart av gruvedrifta med flere hundre arbeidsplasser og samtidig stille tydelige krav til miljøvennlig drift og lokale ringvirkninger. Stabil bosetting og sterke lokalsamfunn i Øst-Finnmark er viktig for vår felles sikkerhet og beredskap.

SV mener at infrastruktur som strøm, jernbane, veg, post og digitale systemer er en statlig oppgave. I dette budsjettet foreslår vi også å starte investeringene i en offentlig infrastruktur for transport og lagring av CO2, for å kutte utslipp fra industri og andre større utslippspunkt.

Norge er en havnasjon med mye maritim kompetanse. For å ta vare på og utvikle denne kunnskapen er vi avhengige av å ha norske skip og norske sjøfolk. Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er avgjørende for å oppnå dette. SV foreslår at denne opprettholdes på samme nivå som i fjor, og vil fortsette å kjempe for at hele ordningen videreføres.

Matproduksjonen på norske, lokale ressurser må økes, slik at Norge blir mer selvforsynt. Da trenger vi flere bønder, ikke færre, og inntekta til bonden må opp. SV mener også at bønder skal ha like gode velferdsordninger som andre. I dette statsbudsjettet foreslår vi derfor at bønder som mottar sjukepenger ikke skal trekkes i avløsertilskudd gjennom den såkalte samordninga. Samtidig vil vi styrke beredskapen i jordbruket, og foreslår å øke bevilgningene til veterinærvakt, Mattilsynet og beredskapslagring av korn. Vi foreslår også å innføre et nytt beredskapstilskudd til jordbruket, for å øke den lokale matproduksjonen over hele landet.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Statlig infrastruktur for transport og lagring av CO2	500
Reversere regjeringens forslag om å avvikle Miljøteknologiordningen	78
Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	50
Beredskapstilskudd til småbruk	50
Styrke velferdsordninger i landbruket ved å fjerne samordningsregelen for for de første 16 dagene ved sykdom	160

SVs klimabudsjett frem mot 2035

Vi har svært kort tid på å nå klimamålene. Vi må få satt i gang klimatiltakene som omstiller økonomien og kutter klimagassutslipp. Derfor trenger Norge gode klimabudsjett. Vi trenger et statsbudsjett som viser hvordan vi skal kutte utslipp og med hvilke klimatiltak.

SVs klimabudsjett viser hvordan vi vil kutte 80 prosent av norske klimagassutslipp i 2035, sammenlignet med 1990. Det er et viktig prinsipp å kutte utslippene her hjemme, framfor å kjøpe klimakvoter i utlandet. Fortsetter vi som før og kjøper utslippskvoter i stedet for å omstille norsk økonomi, binder vi norsk næringsliv fast i en fossil fremtid, mens resten av verden er på vei over til utslippsfrie løsninger. Hvis Norge blir hengende etter i klimaomstillingen vil dette få store konsekvenser for oss i framtiden.

For å få til dette må hele politikken og økonomien legges om. Vi må gjøre lover, reguleringer, aktivitet, skatter og avgifter grønne. Vi må utvikle nye grønne løsninger, og ta i bruk de som finnes allerede. Vi må bygge ny grønn industri, og sørge for at det er det som tar økonomien framover.

Alle tiltakene, og hele SVs klimabudsjett finner du på side 52-55.

Økonomisk trygghet til alle

SV jobber for at alle skal kunne leve gode liv. Det er et mål for SV at alle minsteytelser skal over fattigdomsgrensa. Satsene for arbeidsavklaringspenger (AAP) er altfor lave. SV vil øke minstesatsen med 10 000 kroner i året, og sørge for at unge under 25 likebehandles.

Arbeiderpartiets forslag inneholdt en rekke usosiale kutt. Det er synd at regjeringa velger å fortsette med en kuttpolitikk som rammer barnefamilier, og syke folk. Særlig skuffende er det at en Arbeiderparti-ledet regjering velger å angripe prinsippet om lønn under sykdom.

Dessverre er det ikke mulig å reversere alt, Arbeiderpartiregjeringa må stå til ansvar for sin egen politikk.

Derfor prioriterer vi å:

- Stanse kutt i rettigheter til sykepenger for uføre
- Stanse kutt i støtte til folk med cøliaki 18 – 30 år
- Stanse kutt i støtte til barnetilsyn for enslig forelder
- Stanse kutt i engangsstøtta til foreldre som ikke har opptjent rettighet til foreldrepenger
- Stanse kuttet til Stiftelsen Rettferd

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Øke minstesatsen for AAP-mottakere med 10 000	380
Reversere kuttet til unge AAP-mottakere	680
Beholde engangsstønaden til foreldre på dagens nivå	106
Etablere et lavterskeltilbud mot arbeidslivskriminalitet	10
Prisregulere grunn- og hjelpestønaden	109
Styrke potten til aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år	25
Øke stønadsnivået til personer over 30 år med diagnosen alopecia, til samme dekning som de under 30	40
Styrke saksbehandlingen i NAV	150
Styrke arbeidslivssentrene for å forebygge sykefravær i helse og oppvekst, og sørge for HMS kurs til ledere	75
Finansiering av organisasjoner som driver arbeid for integrering og mot rasisme og diskriminering (bl. a. LIM, Minotenk, Antirastisisk senter, Samora)	9
Styrke Arbeidstilsynet med flere inspektører	15
Økte støtten til Fair Play	2
Stanse kutt i rettigheter til sykepenger for uføre	19
Stanse kutt i støtte til folk med cøliaki 18 – 30 år	50
Reversere kutt i stønad til barnetilsyn for enslig forelder	39
Reversere kuttet til Stiftelsen Rettferd	1

Sterke, handlekraftige kommuner

Det bor folk i hele landet, og det skal det gjøre i framtida også. SV vil bygge sterke lokalsamfunn både i bygd og i by.

En grunnpillar i det norske samfunnet har alltid vært posten. Det mener SV den fortsatt skal være. Posten er fortsatt viktig, selv i en tid med færre sendte brev. Derfor vil SV innføre dørterskeltjeneste.

Distriktspolitikk handler om å utvikle hele landet, for å sikre bærekraftig verdiskapning, og fremtidig velferd. Vi trenger at folk bor i hele landet som at vi i fellesskap kan sikre selvforsyning og ivareta samfunnsberedskap. Det krever at vi prioriterer gode velferdstjenester og tilbud i kommunene, og en mulighet til å bygge gode liv i hele landet. Det er dårlig distriktspolitikk å kutte støtten til dagligvarebutikker i distriktet fordi nærbutikken er avgjørende for mange lokalsamfunn. Derfor reverserer vi regjeringens kutt i Merkur-programmet.

Mange kommuner har en svært utfordrende kommuneøkonomi. Den demografiske utviklingen gir en eldre befolkning, det er et stort investeringsbehov i mange kommuner og flere viktige velferdsreformer krever store ressurser. Landets kommuner har ulike utfordringer og behov, men skal levere likeverdige tjenester til innbyggerne sine. Dette krever at vi styrker kommuneøkonomien.

SV mener at en sterk kommuneøkonomi er helt avgjørende for å kunne tilby gode velferdstilbud, det er nødvendig for den grønne omstillingen, det bidrar til å stabilisere økonomien og det styrker sikkerhet og beredskap i en urolig tid. For å sikre kommunene bedre økonomiske rammevilkår prioriterer SV å styrke overføringen til kommunene og vi reverserer kuttet til kommunene i den statlige overføringen for utgifter til særlig ressurskrevende tjenester.

SV vil også sikre finansiering til kommunene for et gratis SFO-tilbud for 1.-4, klasse, flere lærere og ansatte i barnehagene, tannhelse dekket av det offentlige, bedre barnevern og styrke krisesentertilbudet. I tillegg har kommuner og fylker en sentral rolle i det grønne skiftet, både som tjenesteleverandør og innkjøper. De må redusere klimagassutslipp og gjøre nødvendige tilpasninger til klimaendringene. Derfor setter vi av mer til bedre kollektivtrafikk og vedlikehold av fylkesveier. Totalt øker vi velferden i kommunene med over 10 mrd og over 3,4 mrd til fylkeskommunene.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Styrke kommuneøkonomien med økning i frie midler til kommunene	4 000
Økt overføring til fylkene, frie midler	500
Velferdsløft i kommunene med innføring av gratis SFO for 4. trinn	1 092
Opprette ny ordning med tilskudd til bemanning i SFO for barn med særskilte behov	500
Øke bemanningen i alle barnehager gjennom et kraftig løft for toppet bemanning	1 500
Økt overføring til kommunene på prioriterte områder som barnevern og krisesenter	100
Gjøre nødvendig tannregulering gratis for alle barn	500
Fortsette utrulling av tannhelsereformen. Gi 75 % rabatt på tannhelse for 29 og 30-åringer fra 1. juli	152
Styrke den offenltige tannhelsetjenesten og sørge for at de med særskilte behov skal kunne få gratis tannhelse fra 1. juli	500
Reversere økningen i kommunens utgifter på grunn av økning av innslagspunktet for særlig ressurskrevende tjenester	152,7
Økt overføring til fylkene til kollektivtransport og vedlikehold av fylkesveier	900

En satsing i nord som er viktig for hele landet

Det er både god distriktspolitikk og god sikkerhetspolitikk å satse på Nord-Norge. SV vil at staten blir medeier i Sydvaranger gruve og prioriterer 400 millioner til dette i vårt alternative budsjett. Det vil bidra til flere faste arbeidsplasser og sterke lokalsamfunn i Øst-Finnmark. Vi prioriterer også midler til Beredskapens hus i Sør-Varanger for å sørge for fremgang i arbeidet med økt beredskap i området. Vi prioriterer også støtte til bedrifter som har mista inntekter pga sanksjoner mot Russland.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Sikre statlig eierskap i Sydvaranger gruve	400
Beredskapens hus Sør-Varanger	2
Tiltakspakke for bedrifter i Øst-Finnmark	40

Vi styrker helsevesenet

SV vil ta vare på og bygge ut det offentlige helsevesenet. Når du blir syk, skal du være trygg på at du får hjelp når du trenger det – uavhengig av størrelsen på lommeboka di eller hvor du bor. Vi vet at situasjonen er krevende i både sykehus og kommunale pleie- og omsorgstjenester. Mange føler ikke at de får den hjelpen de trenger, og de ansatte står under stort press. De største utfordringene handler om dårlig økonomi, lav bemanning, mangel på fagfolk og svakt samarbeid mellom sykehus og kommuner.

I vårt budsjett prioriterer vi derfor å styrke sykehusøkonomien og øke grunnbemanningen med 1,5 milliarder kroner. Vi vil ha flere faste ansatte, mindre bruk av innleie og bedre tid til pasientene. Samtidig vil vi satse på utdanning og kompetanseheving for å sikre nok helsepersonell i framtiden. Vi øker tilskuddet til kompetanseheving for ansatte i kommunehelsetjenesten, vil utdanne flere helsesykepleiere og sykepleiere med mastergrad i avansert klinisk allmennsykepleie (AKS), og opprette flere LIS1-stillinger for nyutdannede leger. Slik vil vi styrke både sykehusene og de kommunale helsetjenestene.

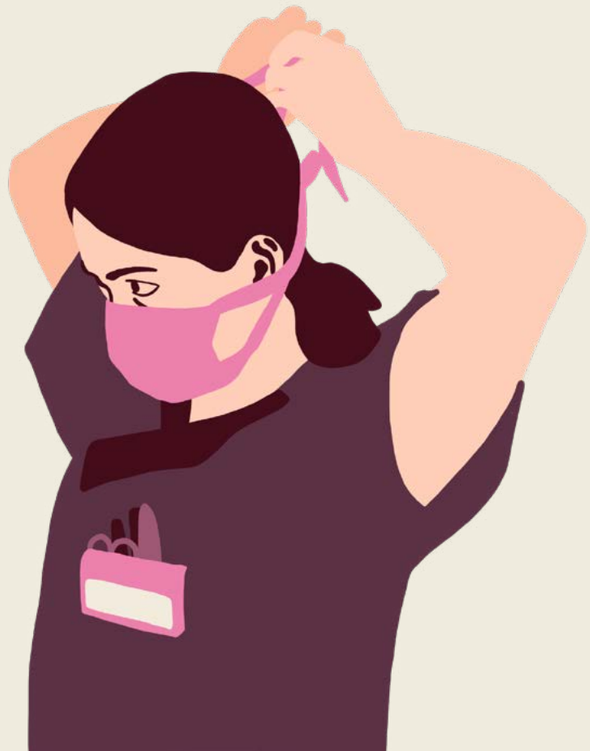
Uten god psykisk helse er det vanskelig å fungere i arbeid, skole og sosiale relasjoner. Særlig mange unge opplever økt stress, ensomhet og psykiske utfordringer. Tidlig innsats og gode lavterskeltilbud kan forebygge alvorlige problemer og gi folk bedre mulighet til å leve fullverdige liv. Derfor må psykisk helse prioriteres nå, både i sykehusene og i kommunene. Vi vil styrke hele behandlingskjeden innen psykisk helse, både i kommunene og i sykehusene. Vi vil gjenopprette en egen tilskuddsordning for skolehelsetjenesten, styrke lavterskeltilbudene i kommunene og satse på oppsøkende og helhetlige tjenester til personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer gjennom ACT- og FACT-team. Vi foreslår også økte bevilgninger til psykisk helsevern og psykiatri i spesialisthelsetjenesten.

SV har også lenge arbeidet for en ruspolitikk basert på hjelp, ikke straff. Vi styrker støtten til brukere og pårørende. Vi vil også styrke rusmiddelanalysetjenesten, som er et svært viktig overdoseforbyggende tiltak. I tillegg vil vi styrke frivillige organisasjoners arbeid innen rus, psykisk helse og vold.

Kvinnehelse er et viktig satsingsområde for SV. Kvinners helse har lenge vært nedprioritert, og vi trenger et helsetilbud som tar kvinners behov på alvor gjennom hele livet. Derfor vil vi styrke svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen, blant annet gjennom bedre oppfølging av gravide, flere jordmødre med ultralydkompetanse og en styrket jordmortjeneste i distriktene. Vi vil også utvide tilbudet om flerkulturell fødselsstøtte til gravide innvandrerkvinner i sårbare livssituasjoner. SV vil innføre en blåreseptordning for legemidler til kvinner i overgangsalderen, styrke det forebyggende kvinnehelsearbeidet i frivillige og ideelle organisasjoner og sikre støtte til Amathea.

I dette budsjettet prioriterer SV gode helsetjenester, sterkere fagmiljøer og nok folk på jobb. Vi kutter der pengene ikke trengs, i bemanningsbyråer og konsulenter, og bruker mer på faste ansatte og gode offentlige helsetjenester. Pengene skal gå til tjenestene, til nok folk på jobb og til fellesskapet.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Styrket sykehusøkonomien og økt grunnbemanning	1 500
Sikre trygg og god svangerskaps-, fødsels- og barseloppfølging	100
Styrke lavterskeltilbudet til mennesker med mentale helseutfordringer i kommunene	100
Blåreseptordning for legemidler for kvinner i overgangsalder	85
Kompetanse i kommunehelsetjenesten	100

Vi fortsetter tannhelsereformen

Tannlege er en stor og dyr ekstrakostnad for mange. Derfor har SV de siste årene prioritert over én milliard på å gi 550 000 unge voksne nye rettigheter og billigere tannhelse. Regjeringa har anbefalt SV sin metode for videre utrulling av tannhelsereformen fordi den er gjennomførbar. Nå fortsetter vi arbeidet med å likestille tannhelse med andre helsetjenester. I dette budsjettet tar vi nye steg mot en tannhelsetjeneste for alle.

Vi fortsetter arbeidet med å likestille tannhelse med andre helsetjeneste. Vi setter av 500 millioner kroner til å gjøre nødvendig tannregulering gratis for alle barn. Ingen barn skal måtte gå uten nødvendig tannbehandling fordi foreldrene ikke har råd. Samtidig fortsetter vi utrullingen av tannhelsereformen ved å gi 29- og 30-åringer 75 prosent rabatt på tannbehandling fra 1. juli.

Vi vil også styrke den offentlige tannhelse-tjenesten og sikre at mennesker med store behov får den tannhelsehjelpen de trenger med 500 millioner kroner ekstra til å bygge ut den offentlige tannhelsetjenesten. Vi gir oss ikke før vi har sikret rimelig tannhelse til alle.

SVs viktigste satsninger	Mill. kr.
Gjøre nødvendig tannregulering gratis for alle barn fra 1. august	500
Styrke den offentlige tannhelsetjenesten og sørge for at de med store tannhelsebehov skal kunne få gratis tannhelse fra 1. juli	500
75% rabatt for tannhelse for 29-30 åringer fra 1. juli 2026	152

Ungdomssatsing

Å kunne delta i fritidstilbud er utrolig viktig, ikke minst i ungdomstida. Det er en arena for fellesskap og mestring, og legger grunnlaget for resten av livet. Derfor prioriterer SV en stor satsing på fritidsklubber og tiltak for å gjøre det billigere å delta i idrettsaktiviteter i hele landet.

For mange gir jobbtilbud som ungdom ikke bare en viktig tilgang på penger, men også tilhørig og erfaring, og en viktig arena for mestring. Derfor foreslår SV i dette budsjettet å satse 100 millioner på ungdomsjobber, som gir 6000 flere jobbtilbud for unge i hele landet. Vi mener det må på plass en større og mer utvidet og langsiktig satsing på målrettet arbeid for jobbtilbud for unge.

SV foreslår også at ungdom får billigere tilgang på redaktørstyrte medier, øker tilskuddet til barne- og ungdomsorganisasjonene, og en rekke ordninger som er målrettet mot ungdom og aktivitet.

Ungdomskriminaliteten trenger en helhetlig respons. Et trygt samfunn skaper gode liv. Kriminaliteten bekjempes gjennom sterke fellesskap som forebygger at mennesker faller utenfor samfunnet. Økende kriminalitet blant ungdom skaper utrygghet, og det skal tas på alvor. Forebygging er og forblir det viktigste tiltaket mot ungdomskriminalitet. SV tar derfor grep for å styrke forebyggingen.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Tilskudd til fritidsklubber	100
6 000 nye sommerjobber for ungdom	102
Tiltak for å øke deltagelsen i idrett	70
Styrke barne- og ungdomsorganisasjonene	5
Billige redaktørstyrte medier for ungdom	8
Styrke Konfliktrådets arbeid med ungdomsoppfølging og ungdomsstraff	15
Styrke tilskuddsordningen for forebygging av kriminalitet blant barn og unge	15

Kultur og medier

Demokratisk infrastruktur i samfunnet

Et rikt og mangfoldig kulturliv med en sterk og uavhengig presse en viktig del av infrastrukturen i et sterkt demokrati. I en tid hvor teknologi og autoritære krefter vokser frem, er det ekstra viktig å styrke kultur og ytringsfrihet. Kunst og kultur skaper fellesskap, utfordrer makt og gir rom for nye perspektiver. Derfor vil SV styrke kulturen i hele landet, gjennom regionale kulturfond, sterke kulturinstitusjoner, frivilligheten og et sterkt fritt felt.

Kunstnere skal kunne leve av kunsten sin og sikres gode arbeidsvilkår. SV vil opprette flere arbeidsstipender, styrke utstillingshonorarene, styrke Kulturfondet og Filmfondet, satse på musikk, scenekunst og visuell kunst. SV vil sikre bedre vilkår mellom oppdrag ved å etablere Musikeralliansen og styrke SKUDA.

SV vil styrke opphavsretten i møte med kunstig intelligens. Vi må sikre kunstnerøkonomien og verdien av menneskeskapt innhold. Vi må utvikle egne norske språkmodeller, og teknologien skal utvikles på skapernes premisser. De som skaper kunsten, litteraturen, musikken og journalistikken skal ha kontroll over egne verk og få betalt når de brukes.

SV vil ha en stor lesesatsning for å øke leseferdigheter og leselyst. Da må vi sikre at alle har tilgang til flere bøker og kunnskap. Vi vil styrke folkebibliotekene, litteraturen, sakprosaen, tidsskriftene og kritikken. I møte med digitale plattformer, polarisering, desinformasjon og KI-generert innhold trenger vi arenaer for kunnskap og sterke redaktørstyrte medier i hele landet.

SV vil styrke pressestøtten, lokale og samiske medier og undersøkende journalistikk, og gjøre redaktørstyrte medier mer tilgjengelige for unge. SV vil jobbe for at merverdiavgiften skal være plattformnøytral og gjelde for både papir og digitale medier. SV mener det må sikres en tydelig praktisering av mval. § 6-1, og etableres objektive og forutsigbare kriterier, basert på telling av publiseringer.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Aktivitet og kultur i hele landet	158
Musikk og scenekunst	156
Museer, arkiv og visuell kunst	74
Språk, litteratur og lesing	68
Mediepolitikk	67
Film	35
Likestilling, deltakelse og mangfold	28,5
Kulturminnevern	19
Total kulturramme	**605,5**

Likestilling og kamp mot diskriminering

Likestillingen utfordres av konservative og høyrevridde krefter. Disse kreftene er i høyeste grad til stede i Norge. Derfor setter SV arbeidet for likestilling og mot alle former for diskriminering høyt.

Når mennesker med ulike minoritetstilhørigheter, inkludert skeive og funksjonshindrede, opplever hatkriminalitet og hatytringer må politiet jobbe målrettet for å sikre deres trygghet. Vi styrker derfor det nasjonale kompetansemiljøet innen hatkriminalitet.

Kjønns- og seksualitetsmangfold gir økt frihet for alle, og en mer rettferdig fordeling av makt og muligheter uavhengig av kjønn. Organisasjoner som jobber for rettighetene til kvinner og ulike minoritetsgrupper er viktige pådrivere for et mer likestilt Norge, og styrkes i dette budsjettet.

Rasisme truer både enkeltmennesket og fellesskapet. Rasisme er ikke bare er et samfunnsproblem. Det krever handling og ansvar fra oss alle. SV vil beskytte og styrke de frivillige organisasjonene og kompetansemiljøene som gjør essensielt og livsviktig antirastisisk arbeid, og sikre dem stabil og forutsigbar finansiering fremover.

Funksjonshemning oppstår først og fremst gjennom samfunnsskapte barrierer. Endelig er CRPD innlemmet i norsk lov. Men det betyr ikke at jobben for å gjøre rettigheter på papiret til rettigheter i praksis er fullført. Et av SVs grep i dette budsjettet er å styrke aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år. Vi sikrer også midler til tilsynet for universell utforming.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Øke støtten til Nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet	10
Økt støtte til tilskuddsordning mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer	5
Styrke den nasjonale støttegruppen etter 22. juli, samt Stiftelsen 10. august sitt arbeid mot radikalisering og høyreekstremisme og Antirasistisk senter	9
Økt støtte til kvinneorganisasjonene og de skeive organisasjonene, herunder også FRI – Rosa kompetanse justis, barnevern og barnehage	11

Urfolk og nasjonale minoriteter

Språk, identitet, kultur i dag under sterkt press. Det konkluderte også Sannhets- og forsoningskommisjonen med i sin rapport fra 2023.

I 2024 vedtok et bredt flertall på Stortinget å be samene, kvenene/norskfinnene og skogfinnene om unnskyldning for uretten de ble påført som følge av statens fornorskningspolitikk. Fornorskingspolitikken har vært altomfattende og langvarig, og det må også politikken for å reparere skadene etter fornorskningen være.

SV fortsetter arbeidet for å sikre en helhetlig og systematisk oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Som et av mange ledd i dette arbeidet, vil SV i dette budsjettet blant annet styrke urfolks og nasjonale minoriteters egne folkevalgte organer, institusjoner og organisasjoner. SV mener det er naturlig å se nærmere på behovet for en uavhengig undersøkelse av overgrep og urett som tater/romani og romer har vært utsatt for slik at disse urettene ikke blir stående uten oppfølging.

SV er opptatt av å sikre rettighetene til urfolk og nasjonale minoriteter, blant annet rettighetene knyttet til språk og til å utøve og videreutvikle egen kultur. Derfor styrker vi støtten til dette i vårt budsjett.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Økt støtte til Sametinget	170
Sámi allaskuvla/Samisk høgskole, inkluder AI lab	9
Senter for samisk helseforskning	12
Økt støtte til kvenske formål og Norske kveners forbund	5
Støtte til skogfinske formål	2
Det mosaiske trossamfunn	2
Engangsbevilgning til Mearrasiida	5
Læringeordninga for reindrift og duodjiutøvere	1
Tilskudd til samiske aviser	10
Styrking av samisk arkiv	10
Formål rettet mot tater/romani og romer	2
Samisk språkombud	6

Rettssikkerhet

Rettstaten utfordres fra flere hold. Det hjelper lite å ha rett på papiret, dersom man ikke får det i praksis. I dyrtiden blir klasseskillene tydeligere, også når det gjelder folks tilgang til rettsapparatet. Rettsikkerhet skal ikke være et privilegium for folk med god råd. SV mener at alle skal ha tilgang på rettslig hjelp når de trenger det. Derfor fortsetter vi å sikre rettshjelp, rettshjelptiltakene og reverserer avviklingen av rettferdsvederlagsordningen.

SV har over flere budsjett sikret store gjennomslag for å gjøre rettssystemet mer tilgjengelig for folk flest. Disse satsningene fortsetter vi med, for å sikre og styrke rettssikkerheten til alle.

Trange budsjetter over tid svekket rehabiliteringen av innsatte og forverret arbeidsforholdene til ansatte i kriminalomsorgen. SV har før fått gjennomslag for å styrke bemanningen i kriminalomsorgen. Den styrkingen fortsetter vi med i dette budsjettet, og legger inn også inn flere desentraliserte studieplasser. Vi sikrer samtidig at flere innsatte får et godt tilbud under og etter soning. Dette er viktig for alle innsatte, og særlig for kvinnelige ansatte som i dag får et dårligere tilbud i påvente av nytt kvinnefengsel.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Øke tilskudd til spesielle rettshjelptiltak, som bl.a. Jussbuss, rettssentrene, Gatejuristen, JURK og NOAS, inkludert øremerket støtte til spesielle rettshjelptiltak på utlendingsfeltet	47
Økt bemanning i fengslene	100
40 nye plasser i den desentraliserte deltidsutdanningen for fengselsbetjenter	29
Tiltak for innsatte, som bl.a. Bolig og oppfølging etter soning, frivillige organisasjoners arbeid i fengslene, og tiltak for kvinner og andre særlig sårbare innsatte	25

Kampen mot vold, voldtekt og overgrep

Vold, overgrep og trusler er alvorlige samfunnsproblemer som rammer altfor mange. SV mener at trygghet er en rettighet og at forebygging må stå i sentrum. SV vil sikre tiltak for å bekjempe vold og overgrep, og en styrking av voldsutsattes støtteapparat. Vi ruster opp krisesentrene og gir mer støtte til voldsutsattes hjelpeapparat. Det skal være hjelp å få uansett hvor du bor, og uansett hvem du er.

Altfor mange overgrepssaker blir aldri oppklart. SV vil ha et taktskifte i politiets arbeid med etterforskning og påtale. Vi øremerker ressurser til politiet for å sikre at voldtekt og andre alvorlige overgrep blir tatt på alvor og fulgt opp. Dette er også et viktig ledd for å sørge for at endringene i straffelovens bestemmelser om voldtekt, den såkalte "samtykkeloven" skal fungere i praksis. Vi trenger en helhetlig innsats for å følge opp lovendringen, og Voldtektutvalgets utredning.

Barn som mistenkes for lovbrudd har ofte selv vært utsatt for vold eller omsorgssvikt. De trenger trygghet og tilrettelagt oppfølging. SV styrker derfor Statens barnehus, slik at også mistenkte barn opp til 18 år får tilrettelagte avhør og helhetlig ivaretakelse, og styrker tiltak for voldsutsatte barn.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr
Økt støtte til krisesentertilbudet	70
Økt støtte til incest- og voldtektsentrene	15
Styrke politiets arbeid med vold og overgrep, herunder styrking av påtale, etterforskning og økt bruk av omvendt voldsalarm	65
Støtte til senter for voldsutsatte barn, som Stine Sofies Stiftelse	5
Øke støtten til Statens barnehus, og øke aldersgrensen til 18 år	10
Økt støtte til ROSA, tiltak for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon, og tiltak for å støtte offer for menneskehandel	6

Internasjonal solidaritet

Vi står i en urolig verden, der krig og urettferdighet rammer hardt og grusomt. SV har sitt grunnlag i freds- og solidaritetsbevegelsene, og fortsetter hver dag arbeidet for fred og solidaritet. Norge må ha mot til å være en tydelig stemme i krigene og konfliktene rundt oss, og å ta nødvendige grep for å bidra til å stoppe krig og brudd på folkeretten, hjelpe ofre for krig og forfølgelse.

En human flyktningpolitikk

Historisk mange mennesker er i dag på flukt. På imponerende vis har norske kommuner tatt imot tusenvis av ukrainske flyktninger på kort tid. SV støtter helhjertet opp om denne dugnaden. Enkelte kommuner opplever press på etatene og utfordringer knyttet til bosettingen. SV vil derfor styrke kommuneøkonomien slik at alle kommunene kan fortsette denne viktige dugnaden.

Gjestfriheten kan ikke begrenses til europeere. For SV er det ikke akseptabelt å forskjellsbehandle mennesker på flukt. I en tid der krig og konflikt preger verden mer enn på lenge er det viktigere enn noen gang å slutte opp om FNs flyktningarbeid, og ivareta de mest sårbare og utsatte flyktningene gjennom kvotesystemet. SV ønsker å ta imot 5000 kvoteflyktninger hvert år, i tråd med FNs anbefalinger.

Barn skal alltid være barn, uansett om de er på flukt eller ei. Enslige mindreårige asylsøkere hører hjemme i barnevernets omsorg, ikke utlendingsmyndighetenes. SV vil sette i gang overføringen av omsorgsansvaret, og vi begynner med 15-åringene.

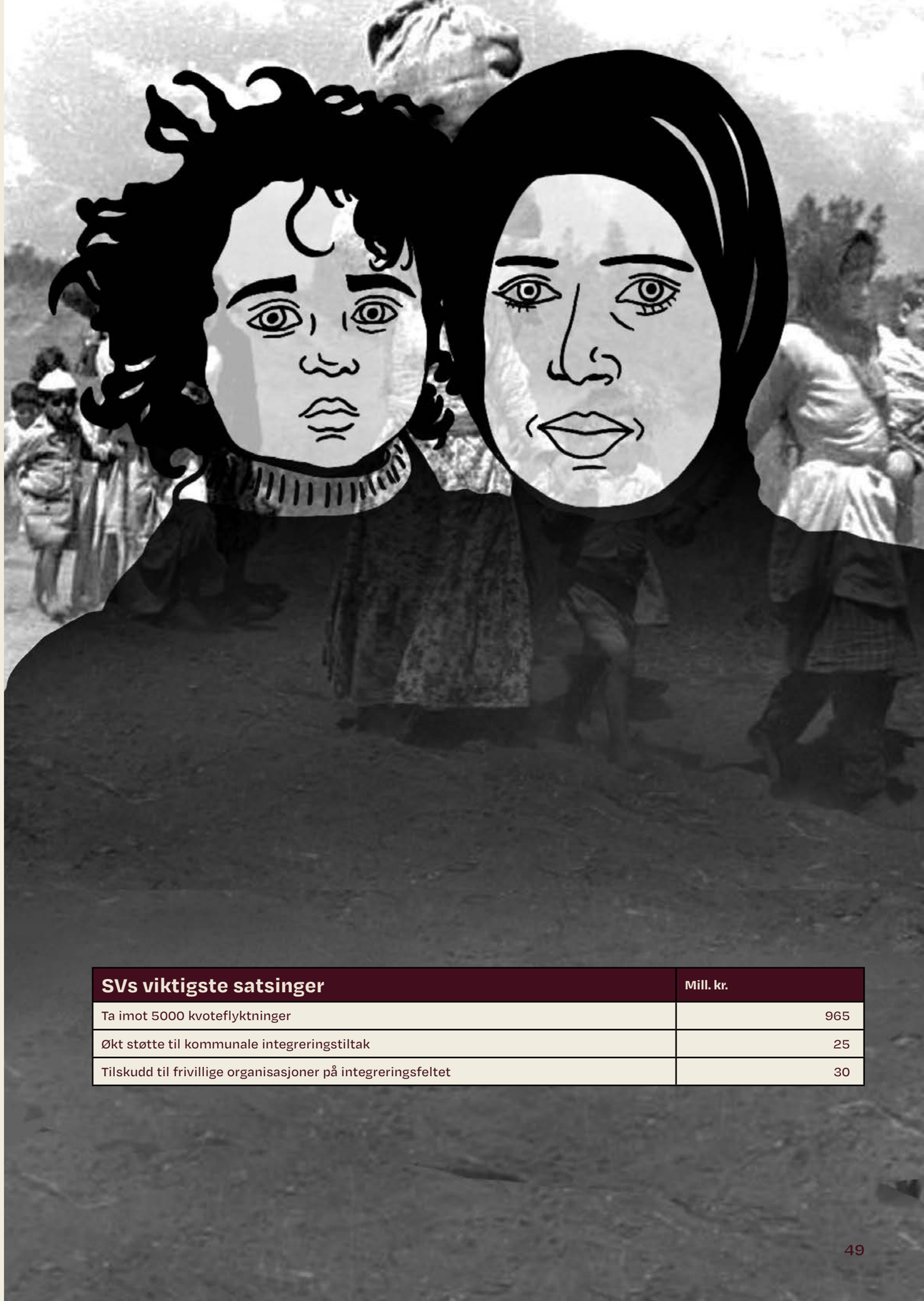
For å styrke rettssikkerheten i utlendingsforvaltningen må flere få mulighet til å forklare seg muntlig for Utlendingsnemnda. Vi styrker derfor UNE slik at det skal gjennomføres flere nemndsmøter med muntlig høring. Vi innfører samtidig sakkyndige uttalelser i utvisningssaker som gjelder barn.

Integrering fra første dag

Frivillige organisasjoner gjør en svært viktig jobb i å integrere våre nye naboer. SV vil styrke tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner på integreringsfeltet, gi mulighet til flerårige avtaler for større forutsigbarhet og åpne for at flere organisasjoner kan søke støtte. Vi styrker også de kommunale integreringstiltakene, inkludert norskopplæringen, og øker antallet norsktimer til beboere i mottak.

Alle barn har rett til beskyttelse, lek og skole. Vi har et særlig ansvar for at barna har det trygt, og får delta i samfunnet, slik at deres liv ikke settes på vent. Vi styrker aktivitetstilbudet og sikrer gratis SFO for barn i asylmottak. Familier som har kommet bort fra hverandre, skal få være sammen i trygghet. SV vil redusere gebyrene for familiegjenforening.

God integrering forutsetter mulighet til å lære norsk, delta i samfunnet og komme i arbeid.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Ta imot 5000 kvoteflyktninger	965
Økt støtte til kommunale integreringstiltak	25
Tilskudd til frivillige organisasjoner på integreringsfeltet	30

Internasjonal solidaritet i krisetid

Krig herjer stadig flere steder med enorme sivile lidelser. Demokratiet er på vikende front og autoritære krefter vinner frem. Folkeretten er under sterkt press og menneskerettighetene brytes også i større grad i land som lenge har vært å regne som demokratier.

Vår uavhengige posisjon utenfor EU og erfaring med diplomati gir Norge en mulighet til å bidra til fred, folkerett og nedrustning. SV styrker dette arbeidet.

Mer innsats må legges inn i å forebygge krig. Økende forskjeller og fremveksten av autoritære krefter skaper grobunn for konflikt. Derfor er omfordeling og demokrati sentralt i SVs utviklingspolitikk. SV styrker støtten til organisert sivilsamfunn som er de beste drivkreftene for rettferdig fordeling og demokrati.

SV bruker selvfølgelig 1 prosent av BNI til bistand og styrker dermed Norges bidrag til den globale dugnaden med flere milliarder. På sikt må det gjøres en opprydding i bistandsbudsjettet, og SV mener at utgifter med mottak av flyktninger i Norge og Klimainvesteringsfondet bør ut av bistandsbudsjettet. I dette budsjettet har vi prioritert å nå bistandsbudsjettet med en kraftig økning sammenlignet med fjorårets budsjett.

Utviklingspolitikk er langt mer enn bistand. Skal land i det globale sør redusere fattigdom og kutte i klimagassutslipp, er det avgjørende med rettferdige internasjonale skatteregler. SV mener Norge burde sette seg i førersetet for internasjonal skatterettferdighet.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Humanitær hjelp i krigsområder	1 000
Fredsarbeid	900
Demokrati og menneskerettigheter	1 173
Klimatilpassing	1 000
Omfordeling	900
Norske freds- og nedrustningsorganisasjoner	30

Styrka nasjonal forsvarsevne

Som et lite land plassert i strategiske områder er Norge helt avhengig av internasjonal rett. De siste årene har stormakter brutt både FN pakten og krigens folkerett gjentatte ganger. Selv om hybride angrep utgjør den største trusselen så må vi forebygge og forberede oss på militære angrep. Etter flere tiår med nedbygging av det nasjonale forsvaret i en blind tro på at USA vil stå oss bi, er det nå brei politisk enighet om at vi må styrke den nasjonale forsvarsevnen.

SV ønsker et sterkt nasjonalt forsvar med evne til å hevde suverenitet både på land, til havs og i lufta. Det vil bidra til å dempe spenning og stormaktrivalisering i nærområdet vårt. Norge må bli mindre avhengig av USA og ikke delta i USAs kriger rundt om i verden.
I langtidsplanen for Forsvaret fikk SV gjennomslag for tiltak som skal stoppe personellflukten. Spesielt viktig var det å få på plass en god pensjonsordning. I dette budsjettet følger vi opp med mer penger til både militært og sivilt personell og økt kapasitet til å behandle de mange pensjonssakene. SV mener oppgaver i Forsvaret best løses av fast ansatte. Vi kutter derfor i regjeringas store budsjett for eksterne konsulenter.

SV mener vi må ta bedre vare på veteranene og øker bevilgningene til veteranorganisasjonene i påvente av en ny lov. Det må legges til rette for mer frivillighet i totalberedskapen.

SVs viktigste satsinger	Mill. kr.
Beholde og rekruttere personell	360
Økt aktivitetsnivå	200
Veteranorganisasjoner	20
Kutte i konsulentbruk	-579
Kutte amerikanske tenketanker	-5

SVs klimabudsjett

Under følger en liste over SVs klimatiltak i vårt alternative budsjett. Listen kommer i tillegg til klimapolitikken som regjeringen fører per i dag. Tallene for utslippskutt angir kuttpotensial i 2035 i millioner tonn CO2-ekvivalenter.

Transport	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Veitransport		
Nullutslippsløsninger for lastebiler	1,85	Styrker Enova, og sikrer el-lastebiler fortsatt fordeler over fossile lastebiler, øker CO2-avgiften
Elektrifisere varebiltransporten	0,22	Styrker Enova, øker CO2-avgiften og sikrer elektriske varebiler fordeler over fossile varebiler
Redusere reisebehov og endre reisemåter	0,35	Vi gir mer penger til jernbane, kollektivtransport, sykkel og gange, samt tilskudd til å flytte godstransport fra vei til bane.
Sjøtransport		
Nullutslippskrav for offshorefartøy og havbruksfartøy	0,59	Vi har fått gjennomslag for nullutslippskrav for offshorefartøy og havbruksfartøy.
Få mer avansert drivstoff i skipsfarten	0,63	Vi øker CO2-avgiften
Nullutslippsløsninger for ferger og hurtigbåter	0,32	Vi vil innføre krav, øker CO2-avgiften og styrker hurtigbåtprogrammet med 200 millioner kroner.
Redusere utslippene fra cruisetrafikk i Norge med 80%	0,24	Vi vil gi kommunene mulighet til å si nei til anløp, og stille krav om nullutslipp ved anløp til verdenarvfjorder og laksefjorder innen 2026
Landstrøm til skip i norske havner	0,19	Vi vil stille krav til skipene for å bruke norske havner.

Transport	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Flytrafikk		
Redusere flytrafikken mellom de store norske byene, og økt biodrivstoffbruk	0,24	Vi øker flypassasjeravgiften, CO2-avgiften og vi vil stille omsetningskrav til biodrivstoff. Vi øker satsingen på jernbanen og vil bygge ringerriksbanen
Annet		
Alle nye maskiner på bygge- og anleggsplasser er nullutslipp i 2030	0,36	Vi øker CO2-avgiften og vil stille krav om nullutslipp i offentlige anbud. Vi styrker Klimasatsordningen, og øker støtten til tilskuddsordningen for utslippsfrie anleggsplasser.
Overgang til nullutslippsmaskiner	0,36	Vi øker CO2-avgiften og vil stille krav om nullutslipp i offentlige anbud. Vi styrker Klimasatsordningen, og øker støtten til tilskuddsordningen for utslippsfrie anleggsplasser.
Totalt transport	**5,34**	

Petroleumsvirksomhet	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Ingen Petroleumslisenser skal drive med fossil energi som energikilde	7	Vi øker CO2-avgiften på sokkelen, stille krav om at oljeselskaper må bygge ut havvind for å erstatte det fossile energiforbruket sitt
Totalt petroleumsvirksomhet	**7**	

Industri og næringsliv	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Karbonfangst på avfallsanlegg, industrianlegg og fra luft	5,793	Vi øker enovastøtten og stiller krav om utslipsskutt i CO2-kompenasjonsordningen.
Økt bruk av biomasse	1,113	Vi øker Enovastøtten og stiller krav om utslippskutt i CO2-kompensasjonsordningen
Anvendelse av hydrogen- og nullutslippløsninger i industrien	0,424	Øker Enovastøtten og stiller krav om utslippskutt i CO2-kompensasjonsordningen
Elektrifisering og utfasing av fossil fyring i industrien	0,805	Vi innfører forbud mot fossil fyring. Øker enovastøtten og stiller krav om utslippskutt i CO2-kompensasjonsordningen
Andre tiltak	0,075	
Totalt industri og næringsliv	**8,21**	

Jordbruk	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Vri kjøttproduksjonen fra volum til areal og redusere forbruk av kjøtt	1,23	Vi gjør det mer fordelaktig å ha færre dyr ved å vri produksjonsmål fra volum til areal.
Stans i nydyrking av myr	0,1	Vi har fått gjennomslag for forbud mot nydyrking av myr og mot nye torvuttak.
Totalt jordbruk	**1,33**	

Andre sektorer	Kutt i 2035	Våre tiltak 2027
Redusert matsvinn	0,095	Vi har fått på plass en matsvinnlov
Fase ut fossil gassoppvarming i bygg	0,122	Vi øker Enovastøtten og øker planene for produksjon av avansert biodrivstoff i Norge
Øke uttak av metan fra avfallsdeponi	0,076	Vi øker Enovastøtten
Totalt andre sektorer	**0,293**	

Samlede utslippskutt

Alle utslippskuttene kan sammenfattes i følgende tabell:

Klimatiltak etter sektor	Kutt
Transport	8,60
Petroleum	8,1
Industri og næringsliv	9,2
Jordbruk	4,8
Andre sektorer	1,8
Sum	**32,50**

Totale utslippskutt SVs kutt + referansebane	41,02
Prosentvis kutt relativt til 1990	80 %
Norges utslipp i 1990	51,3
Norges utslipp i 2035 hvis denne planen gjennomføres	10,33

SVs alternative statsbudsjett

Tabellene under viser SVs prioriteringer og endringer sammenlignet med regjeringens forslag til Statsbudsjett 2026.

Rammeområde 1: Statsforvaltning

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
DFD	20	1	Kutt i statsministerens kontor	-5
DFD	21	1	Kutt i statsrådet	-20
DFD	Ny	Ny	Starte arbeidet med nasjonal sky (statlig eid og driftet)	200
Sum utgifter				200
Sum rammeområde 1				**-25**

Rammeområde 2: Familie og forbruker

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Familieøkonomi				
BFD	845	70	Prisjustere barnetrygden fra 1. januar	810
BFD	2530	70	Beholde engangsstønaden på dagens nivå	106
Ungdom				
BFD	846	61	Støtte til etablering og drift av fritidsklubber	100
BFD	846	61	6 000 nye sommerjobber til ungdom	102
BFD	846	70	Øke grunnstøtten til de nasjonale barne- og ungdomsparaplyorganisasjonene	5
Barnevernet				
BFD	856	1	Overføre enslige mindreårige asylsøkere fra UDI til barnevernet. Vi starter i 2026 med å overføre alle 15-åringer fra 1. juli	93
BFD	855	22	Etableringsstøtte for ideelle aktører i barnevernet	10
BFD	855	22	Styrking av spesialiserte fosterhjem	10
BFD	855	1	Styrke grunnkapasiteten i institusjonsbarnevernet	527
Voldsforebygging				
BFD	840	60	Tilskuddsordningen for utbygging og bygningsmessig oppgradering av krisesenter	20
BFD	840	61	Incest og voldtekstsentrene	8
BFD	840	70	Krisesentersekreteriatet, økt driftstilskudd	2
BFD	840	70	Styrke arbeidet mot vold i nære relasjoner (Alternativ til Vold, reversere kutt Seif mm.)	6
BFD	840	73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	5
BFD	846	70	Barnevakten	3
Andre tiltak				
BFD	860	50	Styrke Forbrukerrådet	5
BFD	868	1	Styrke Forbrukertilsynet	5
BFD	855	22	Kutter regjeringens økning til kjøp av private barnevernstenester og overfører midlene til det offentlige tilbudet	-427
Sum utgifter				1 390
Sum rammeområde 2				**-1 390**

Rammeområde 3: Kultur

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Aktivitet og kultur i hele landet				
KUD	315	78	Tiltak for å øke deltagelsen i idrett	70
KUD	325	60	Regionale kulturfond	30
KUD	320	72	Kunstnerstipender (50 arbeidsstipendhjemler)	18
KUD	315	70	TIlskudd til studieforbund (reversere kutt)	10
KUD	315	60	Tilskudd til frivilligsentraler	30
Språk, litteratur og lesing				
KUD	320	55	Kulturfondet (inkluderer tiltak for formidling og styrket lesekultur, innkjøpsordningen for sakprosa, Tidsskrift og Kritikk)	35
KUD	320	76(ny)	Tilskuddsordning til aktivitet og drift av folkebibliotek	30
KUD	326	73	Noregs Mållag	1
KUD	328	70	Nynorsk kultursentrum	1
KUD	320	74	AKSESS, tidsskrift	1
Mediepolitikk				
KUD	335	71	Pressestøtte	40
KUD	335	72	Subsidiert tilgang til redaktørstyrte medier for unge	4
KUD	335	70	Støtte til mediesatsninger (inkluderer Lille Norske Leksikon, Samarbeidsdesken til NRK, Landslaget for lokalaviser og Senter for undersøkende jounalistikk, UngDesk gjennom Landsforbundet for lokalaviser)	6
KUD	335	73	Institutt for journalistikk	2
KUD	335	71	TIlskudd til samiske aviser	10
KUD	335	1	Styrke Medietilsynet	5
Film				
KUD	334	50	Filmfondet	20
KUD	334	73	Regionale filmsentre og filmfond, økt støtte til formidling	5
KUD	334	72	Filminsentivordningen	10
Musikk- og scenekunst				
KUD	320	74	Tilskudd til organisajoner og kompetansesentre (inkluderer blant annet Leveld Kunstnartun, Slekt og Data, Davvi Senter for scenekunst, Fargespill, Bergen Kjøtt, Foreningen Norden, SKUDA og Musikeralliansen)	40
KUD	323	70	Tilskudd til musikk- og scenekunstinstitusjoner (inkludert blant annet Musikk i innlandet, Sjiraffen kultursenter, Østfold Opera, Elden utendørs teater Røros, Arktisk filharmoni, Turneteateret)	15
KUD	320	55	Fremføring og formidling av musikk, Kulturfondet	30
KUD	320	55	Styrke tilskuddsordningene for scenekunst, Kulturfondet	15
KUD	320	75	Litteraturhus, kunstscener og kompanier (inkluderer blant annet Bruddet Fjæreheia, øremerking styrking Litteraturhuset i Stavanger, Litteraturhuset i Fredrikstad, og reversere kutt til Verdensteateret, Studium Actoris og Studium Polaris)	26
KUD	322	70	KODE - Rehabilitering av Ole Bulls villa Lysøen	20
KUD	320	74	Økt driftstilskudd til Kloden teater	10
Museer og visuell kunst				
KUD	320	55	Styrke tilskuddsordningen til visuell kunst, Kulturfondet	20
KUD	337	71	Utstillinghonorarer (øremerket)	15
KUD	328	78	Styrke museums- og kulturverntiltak (inkl. Alta Museum)	5
KUD	328	70	Styrke det nasjonale museumsnettverket (inkl. Aust-Agder museum og arkiv, Talerstolmidler til Museene Arven)	7
KUD	328	78	Frolands verk museumsdrift	6
KUD	328	78	Barnekunstmuseet	3
KUD	329	1	Styrking av Samisk arkiv	10
KUD	1429	77	Engangsbevilgning til Mearrasiida (støtte til samlokalisering)	5
Likestilling, deltagelse og mangfold				
KUD	320	74	Safemuse, residenser for forfulgte og truede kunstnere	10
KUD	351	70	Økt støtte til kvinneorganisasjonene	5
KUD	351	72	Økt støtte til de skeive organisasjonene	5
KUD	351	70	Tilskudd til tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer	5
KUD	351	72	Skeivt arkiv	3
KUD	351	72	Rosa kompetanse barnevern	0,5
Kulturminnevern				
KLD	1432	50	Kulturminnefondet (reversere kutt)	10
KLD	1429	75	Fartøyvernsentrene	3
KLD	1429	79	Verdensarv, drift (reversere kutt)	3
KLD	1420	85	Fortidsminneforeningen (reversere kutt)	3
Sum utgifter				606
Sum rammeområde 3				**-606**

Alternativt statsbudsjett 2027

Rammeområde 4: Utenriks

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Humanitære katastrofer				
UD	150	70	Sudan, Gaza, Burkina Faso, Somalia m.m.	900
UD	150	72	FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR)	100
Demokrati				
UD	170	70	Sivilsamfunn (inkl Ukraina)	700
UD	152	70	Menneskerettigheter	100
UD	152	70	Students at Risk	20
UD	152	71	FNs høykommissær for menneskerettigheter	30
UD	159	70	Menneskerettighetsorganisasjoner i Midtøsten	30
UD	159	71	Menneskerettigheter i Europa og Sentral-Asia	10
UD	159	76	Menneskerettigheter Myanmar	30
UD	159	77	Menneskerettigheter Latin-Amerika	50
UD	159	75	Menneskerettigheter Afrika	50
UD	161	73	Styresett og offentlige institusjoner (skatt for utvikling)	200
UD	118	74	Nei til EU og Europabevegelsen	3
Omfordeling og fattigdomsreduksjon				
UD	171	70	UNDP - kjernestøtte	100
UD	171	71	UNICEF - kjernestøtte	100
UD	170	70	Sivilsamfunn	700
Fred og nedrusting				
UD	151	70	Fredelig konfliktløsning og fredsprosesser	50
UD	151	71	Nedrusting og forebygging av konflikter	50
UD	151	72 (ny)	Stabilisering av land i krise og konflikt	50
UD	159	70	Midtøsten (inkl UNRWA)	350
UD	159	75	Afrika (Sudan mfl.)	350
UD	118	72	Nedrustingsorganisasjoner	10
UD	118	75 (ny)	Fredsorganisasjoner	20
UD	118	76	Menneskerettighetsforkjempere i Russland	20
UD	118	78 (ny)	Humanitært initiativ mot atomvåpen	10
UD	115	70	Kultur i Nordområdene	5
Likestilling				
UD	164	70	Likestilling	200
UD	164	71	UN Women	30
UD	159	72	Afghanistan	100
UD	160	70	Seksuelle og reproduktive rettigheter	70

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Klima				
UD	163	70	Klimatilpasning	1000
UD	163	72 (ny)	Tap og skade	100
Natur				
UD	163	71	Bærekraftige hav og marin forsøpling	200
Inndekning				
UD	172	70	Verdensbankfond (eksl IDA)	-200
UD	172	71	Regionale fond	-500
UD	172	71	Risikokapital utviklingsmandatet Norfund	-417
UD	162	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling	-50
Sum utgifter				4 521
Sum rammeområde 3				**-4 521**
90-poster				
UD	165	90	Risikokapital utviklingsmandatet Norfund	-150
UD	165	90	Grunnfondskapital Klimainvesteringsfondet	417

Rammeområde 5: Justis

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Fri rettshjelp				
JD	470	1	Oppjustere inntektsgrensen for fri rettshjelp, slik at en større del av befolkningen er dekket	100
JD	470	72	Øke tilskuddet til spesielle rettshjelpstiltak, som bl.a. Jussbuss, Gatejuristen, Rettssenteret, JURK og NOAS	40
JD	470	72	Øremerket støtte til spesielle rettshjelptiltak på utlendingfeltet	7
Domstoler				
JD	414	1	Økte driftsmidler til rettstolkene	5
Kriminalomsorg: God bemanning og økt kompetanse				
JD	430	1	Økt bemanning i fengslene	100
JD	430	1	Opprette flere plasser i rusmestringsenhetene	15
JD	430	1	Tiltak for kvinner og andre særlig sårbare innsatte	5
JD	430	1	Øremerket støtte til tiltak til bolig og oppfølgning etter soning	10
JD	430	70	Øke tilskuddet til organisasjoner som Røde Kors' nettverk etter soning, RøverRadion, WayBack, Aurora, og Musikk i fengsel og frihet.	10
JD	430	70	Øremerket støtte til Forandringshusets avhopperprogram	5
JD	432	1	40 nye plasser i den desentraliserte deltidsutdanningen for fengselsbetjenter (DDU) ved Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter (KRUS)	29
Styrke politiets kompetanse og kapasitet i møte med et endret kriminalitetsbilde				
JD	440	1	Økt støtte til nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet	10
JD	440	1	Styrke arbeid rettet mot digital kriminalitet	8
JD	440	1	Øremerket til arbeid med digitale seksuallovbrudd mot barn og unge	10
JD	440	1	Styrke Økokrim for å bekjempe økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet	15
JD	440	1	Styrke politiets arbeid med organisert kriminalitet	10
JD	440	1	Styrke politiets arbeid med inndragning	15
JD	440	70	Øremerket støtte til FRI - Rosa kompetanse justis	2
Kamp mot vold og overgrep				
JD	443	1	Styrke påtale i politiet for å få ned straffesakskøen	50
JD	440	1	Styrke etterforskning på voldtekt og vold i nære relasjoner	15
JD	440	1	Økt støtte til Statens barnehus, og utvide aldersgrensen til 18 år	10
JD	440	1	Økt bruk av omvendt voldsalarm	10
JD	440	70	Økt støtte til ROSA, tiltak for å hjelpe menneske ut av prostitusjon, og tiltak for å støtte offer for menneskehandel	6

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Kriminalitetsforebyggende tiltak, inkludert ungdomskriminalitet				
JD	433	1	Styrke Konfliktrådets arbeid med ungdsomsoppfølgning og ungdomsstraff	15
JD	433	60	Styrke tilskudd til kommuner for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) og tilskuddsordningen for forebygging av radikalisering og voldelig ekstremistme.	10
JD	433	70	Styrke tilskuddsordningen til arbeid mot vold i nære relasjoner (5 mill) og kriminalitetsforebyggende tiltak (5 mill)	10
Redningstjeneste, samfunnssikkerhet og beredskap				
JD	455	71	Økt støtte til de frivillige beredskapsorganisasjonene	20
JD	451	1	Beredskapens hus Sør-Varanger	2
Kvoteflyktninger				
JD	440	1	Ta imot til sammen 5000 kvoteflyktninger	21
Rettferdsvederlag				
JD	471	73	Ikke avvikle rettferdsvederlagsordningen	20
Annet				
JD	3440	5	Redusert økning i våpengebyr	90
Sum utgifter				675
Inndekning og inntekter				
JD	3440	6	Fjerne gebyret for familiegjenforening for flyktninger og senke gebyret i andre familiegjenforeningssaker til 5 900 kr	-28
JD	440	1	Omprioritere fra grunnfinansiering til spisse satsinger	-115
JD	440	1	Omprioritering til kriminalomsorg og domstol for å se hele straffesakskjeden i sammenheng	-120
JD	432	1	Redusert satsing på politidigitalisering	-29
Sum inntekter				-263
Sum rammeområde 5				**-412**

Rammeområde 6: Innvandring, regional utvikling og bolig

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Innvandring				
AID	flere	flere	Ta imot 5000 kvoteflyktninger	965
Integrering				
AID	671	71	Øke tilskuddet til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner	30
AID	671	62	Økt støtte til kommunale integreringstiltak, herunder norskopplæringen	25
AID	490	60	Gratis SFO for barn i asylmottak	16
JD	490	71	Øke tilskuddet til aktivitetstilbud for barn i asylmottak	10
AID	672	60	Øke antall norsktimer til beboere i asylmottak fra 175 til 250 timer	18
Rettssikkerhet for asylsøkere og flyktninger				
JD	491	21	Doble antallet nemndsmøter i UNE (penger til muntlige høringer)	31
JD	491	1	Innføre sakkyndige uttalelser i utvisningssaker som berører barn	13
JD	490	1	Kutt i UDIs arbeid med opphør og tilbakekall av statsborgerskap	-2
JD	491	1	Kutte i tilbakekall av statsborgerskap og opphør av flyktningstatus	-2
Kompetansesenter for distriktsutvikling				
KDD	554	73	Reversere kutt i Merkur-programmet (støtte til dagligvarebutikker i distriktet)	39
KDD	553	61	Støtte til bedrifter som har mista inntekter pga sanksjoner mot Russland	50
En trygg og stabil boligsektor				
KDD	581	70	Øke bostøtten med 5%	193
KDD	581	60	Bygge flere boliger i distriktet, ved å kompensere tap av verdi på nybygde boliger	18
KDD	581	76	Tilskudd til å bygge flere utleieboliger i kommunene	200
KDD	581	78	Tilskudd til boligsosial bistand, som tiltak for å forhindre bostedsløshet	80
KDD	Ny	Ny	Bygge rimelige leieboliger for vanlige folk. Oppstart med 3000 boliger i 2027, med mål om 10.000 nye boliger i året.	540
KDD	581	79 (ny)	Gjenninføre heistilskuddet for tilpassing av boliger	6
Integrering				
KDD	1540	27	Øke støtten til tilsyn for universell utforming sitt arbeid med tilrettelegging	5

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Urfolk og nasjonale minoriteter				
KDD	560	50	Sametinget	170
KDD	567	73	Kvensk språk og kultur	15
KDD	567	70	Norske kveners forbund	5
KDD	567	70	Skogfinske formål	2
KDD	567	72	Det mosaiske trossamfunn	2
KDD	567	70	Formål rettet mot tater/romani og romer	2
KDD	560	NY	Samisk språkombud	6
Sum utgifter				**2 410**
Inntekter				
KDD	5615	80	Renteinntekter Husbanken	22
Sum inntekter				**38**
Sum rammeområde 6				**-2 388**
90-poster				
KDD	2412	90	10 000 nye boliger årlig ved å øke låneramma til Husbanken med 20 mrd	1 005
KDD	5312	90	Avdrag på lån til Husbanken ved økning av Husbanken med 20 mrd.	6

Rammeområde 7: Arbeid og sosial

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
FATTIGDOMSPAKKE				
AID	2651	70	Øke minstesatsen for AAP-mottakere med 10 000	380
AID	2651	70	Reversere kuttet til unge AAP-mottakere	680
AID	621	70	Øke støtten til akuttovernattingstilbud og andre humanitære tiltak	20
FLERE SKAL FÅ DELTA I SAMFUNNET				
AID	2661	70,71	Prisregulere grunn- og hjelpestønaden	109
AID	2661	79	Styrke potten til aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år	25
AID	2650	71	Styrke velferden til bønder ved å fjerne samordningsregelen ved sjukdom	160
AID	2261	70	Øke stønadsnivået til personer over 30 år med diagnosen alopecia, til samme dekning som de under 30	40
AID	605	1	Styrke saksbehandlingen i NAV	150
AID	604	21	Styrke arbeidslivssentrene for å forebygge sykefravær i helse og oppvekst, og sørge for HMS kurs til ledere	75
AID	(Ny)	(Ny)	Finansiering av organisasjoner som driver arbeid for integrering og mot rasisme og diskriminering (bl. a. LIM, Minotenk, Antirastisisk senter, Samora)	9
PAKKE MOT ARBEIDSLIVSKRIMINALITET				
AID	640	1	Styrke Arbeidstilsynet med flere inspektører	15
AID	649	1	Fair Play	2
AID	621	75 (NY)	Etablere et lavterskeltilbud mot arbeidslivskriminalitet	10
REVERSERE USOSIALE KUTT				
AID	2650	70	Stanse kutt i rettigheter til sykepenger for uføre	19
AID	2661	70	Stanse kutt i støtte til folk med cøliaki 18 – 30 år	50
AID	2620	72	Reversere kutt i stønad til barnetilsyn for enslig forelder	39
AID	605	25	Reversere kuttet til Stiftelsen Rettferd	1
Inndekninger				
AID	2650	76	Redusert bevilgning til ekspertbistand	-32
AID	605	1	Mindreutgifter økt uføretrygd	-50
AID	605	1	Kutte rådgivende legestillinger i NAV	-124
AID	634	1	Flere arbeidsmarkedstiltak i egenregi	-50
AID	605	1	Redusere bruken av eksterne konsulenter i Nav	-150
Sum utgifter				1378

Inntekter				
AID	3640	85	20 % økning av tvangsmulkt ilagt pga. manglende oppfølging av pålegg fra Arbeidstilsynet	1
AID	3640	86	20 % økning av overtredelsesgebyr ilagt virksomheter for brudd på arbeidsmiljøregelverket	7
Sum inntekter				8
Sum rammeområde 7				**-1 370**

Rammeområde 8: Forsvar

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Styrking av Forsvaret				
FD	1700	71	Frivillige organisasjoner	10
FD	1720	1	Beholde sivilt og militært personell og personellstyrking	360
FD	1720	1	Økt aktivitetsnivå i Forsvaret	200
FD	1720	71	Veteranorganisasjoner og veterantiltak	20
FD	1720	1	Heimevernet	100
Inndekning				
FD	1700	53	Risikokapital, NATOs innovasjonsfond	-14
FD	1700	71	Sikkerhetspolitisk samarbeid med USA	-5
FD	1700	78	Det europeiske forsvarsfondet og DIANA	-75
FD	1720	1	Eksterne konsulenter	-579
FD	1735	21	Etterretningstjenesten	-90
FD	1760	44	NATO-prosjekt i Norge	-34
Sum utgifter				-469
Sum rammeområde 8				**-469**

Rammeområde 9: Næring

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
NFD	2421	76	Reversere regjeringens forslag om å avvikle Miljøteknologiordningen	78
NFD	930	70	Stiftelsen Design og arkitektur Norge (DOGA)	10
NFD	909	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	50
NFD	Ny	Ny	Tiltakspakke for bedrifter i Øst-Finnmark	40
Inndekningsforslag				
NFD	2421	78	Omprioritere midler fra Innovasjon Norge	-179
NFD	2460	54	Kutte olje- og gassprosjekter under Eksfin	-8
NFD	954	70	Administrasjon Petoro	-471
Sum utgifter				-480
Sum rammeområde 9				**480**
90-poster				
NFD	3950	90	Staten inn som medeigar i Sydvaranger gruve	400
NFD	2426	70	Statleg infrastruktur for transport og lagring av CO2 - SIVA	500

Rammeområde 10: Fiskeri

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
NFD	919	73	Kutte CO2-kompensasjon til trålere	-332
Sum utgifter				-332
Sum rammeområde 10				**332**

Rammeområde 11: Landbruk

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
LMD	1115	1	Styrke Mattilsynet	20
LMD	1138	70	Frivillige organisasjonar i jordbruket, inkludert matsentralene	20
LMD	1138	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	1
LMD	1142	60	Styrke veterinærvaktordninga	40
LMD	1138	72	NORSØK - senter for økologisk landbruk	6
LMD	1142	79 (ny)	Beredskapstilskudd til småbruk	50
LMD	1142	21	Beredskapslagring av korn	20
LMD	1151	75	Lærlingeordninga for reindrift og duodjiutøvarar	1
Inndekningsforslag				
LMD	1149	71	Redusere tilskuddet til skogsbilveier	-53
LMD	1149	73	Redusere støtte til skog-, klima- og energitiltak	-20
LMD	1150	50	Redusere støtten til veibygging i vanskelig terreng i skogen	-60
Sum utgifter				25
Sum rammeområde 11				**-25**

Rammeområde 12: Olje og energi

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Klima og energi				
ED	1820	22	Øke satsingen på klimatilpasning, flom- og skredsikring	100
ED	1825	50	ENOVA: Utbygging av solkraft	400
ED	1825	60	ENOVA: Økt utbygging av fjernvarme (bl.a. kompensasjon for redusert el-avgift)	300
ED	1825	50	ENOVA: Støtte til varmepumper og energisparing. Reversere kutt og øke	1 000
ED	1820	21	Pilot til gratis energirådgivning til husholdningene	30
ED	1820	77	Reversere økningen utover prisjustering i Norgespris samt senke taket til 4500 kWh	600
ED	1820	78	Reversere økningen utover prisjustering i Norgespris på fjernvarme	55
Inndekninger				
ED	1800	1	Kutt i olje og gass	-150
ED	1800	70	Kutte i tilskudd til internasjonale organisasjoner	-8
ED	1800	21	Spesielle driftsutgifter	-25
ED	1810	1	Sokkeldirektoratet, driftsmidler petroleum,	-350
ED	1810	21	Spesielle driftsutgifter	-57
ED	1810	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	-20
ED	1850	73	Redusere midler til oljeforskning og gruvedrift på havbunnen	-350
ED	1820	77	Fjerne norgespris for hytter	-660
Sum utgifter				865
Sum rammeområde 12				**-865**

Rammeområde 13: Miljø

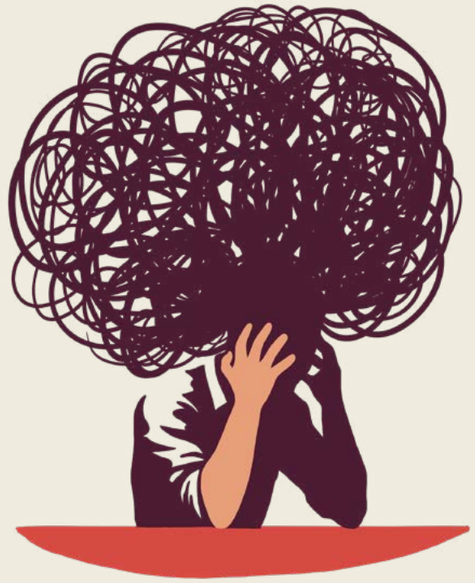
Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Klima og miljø				
KLD	1420	61	Klimasats og natursats	300
KLD	1420	62	Hurtigbåtprogrammet - grønn skipsfart	200
KLD	1420	85	Miljøorganisasjoner	10
KLD	1428	50	ENOVA: Havvind - utvikling og utbygging av havvindprosjekter	1 500
KLD	1428	50	ENOVA: Industri - kutte store klimagassutslipp i industrien og avfallsforbrenningsanlegg	2 000
KLD	1428	50	ENOVA: Elektriske lastebiler	1 000
Natur				
KLD	1410	21	Utvikling av nasjonale kart for natur og grå arealer	60
KLD	1420	32	Skogvern	900
KLD	1420	60	Opprette en rentekompensasjonsordning til kommuner for investeringer i vann- og avløpsanlegg - låneramme på 10 mrd. kr. Oppstart 1. juli	250
KLD	1420	80	Naturrestaurering og tiltak for Oslofjorden (100 av disse skal gå til oppkjøp av friluftsområder langs Oslofjorden for å bedre allmenhetens adgang til fjorden)	300
KLD	1420	31	Restaurering av myr	50
KLD	1420	69	Plastopprydding - (inkl Mausundvær feltstasjon 5 mill)	60
KLD	1420	21	Fjellrev	4
KLD	1420	85	Runde miljøsenter. Reversere kutt.	3
KLD	1420	21	Villaks	50
KLD	1420	78	Friluftsliv	50
KLD	1420	21	Tiltak for bedring av marint liv i Skagerrak gjennom SOS Skagerrak	3
KLD	1420	85	Fuglestasjon Lista og Jomfruland	2
KLD	1420	30	Statlig oppkjøp av viktige friluftsområder	50
KLD	1420	85	Klimapark 2469	4
KLD	1400	76	Noradapt	3
KLD	1400	76	Nasjonalt kompetansesenter for sirkulær økonomi	5
KLD	1428	52	Pilot på reperasjonsbonus på tekstiler	35

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Inndekning				
KLD	1428	50	Omdisponering av midler Enova	-2 500
KLD	1481	22	Kutte kjøp av klimakvoter	-1 100
Sum utgifter				3 238
Sum rammeområde 13				**-3 238**
90-poster				

Rammeområde 15: Helse

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Sykehus				
HOD	732	72-75	Styrket sykehusøkonomi og økt grunnbemanning	1500
Bemanning og kompetanse				
HOD	760	60	Økte midler til kompetanseheving for alle ansatte i kommunehelsetjenesten	100
HOD	760	60	Utdanne flere helsesykepleiere	40
HOD	760	60	Utdanne flere sykepleiere i avansert klinisk allmennsykepleie (AKS)	50
HOD	732	70	Opprette flere stillinger for nyutdannede leger (LIS1-stillinger)	45
Psykisk helse og rus				
HOD	760	61	Gjenopprette tilskuddsordning for skolehelsetjenesten	100
HOD	765	60	Oppsøkende og helhetlige tjenester til personer med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusproblemer (ACT og FACT)	100
HOD	765	60	Styrke lavterskel psykisk helsehjelp i kommunene	100
HOD	732	70	Styrke psykiatri og psykisk helsevern i spesialisthelsetjenesten	100
HOD	714	79	Frivillig arbeid med rus, psykisk helse og vold	15
HOD	732	70	Styrke rusmiddelanalysetjenesten	5
HOD	765	74	Nasjonalt senter for erfaringskompetanse, (Mental helse)	5
Kvinnehelse				
HOD	732	70	Sikre trygg svangerskaps-, fødsels- og barseloppfølging uavhengig av bosted ved å bevilge: i) XX til nasjonal finansiering av ultralydutdanning for jordmødre, ii) XX til utrulling av digitalt helsekort for gravide og iii) XX til følgetjeneste jordmødre i distriktene	100
HOD	732	70	Utarbeide nasjonalt veiledningsmateriell om rettigheter i forbindelse med svangerskap, fødsel og barsel	2
HOD	2751	70	Blåreseptordning for legemidler for kvinner i overgangsalder	100
HOD	714	79	Tilskuddspott for forebyggende kvinnehelsearbeid for ideelle og frivillige organisasjoner	30
HOD	732	70	Fødselsstøtte til gravide innvandrerkvinner i en sårbar livssituasjon (flerkulturell Doula)	3
HOD	760	70	Støtte til Amathea	10

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Annet				
HOD	761 (ny)	79	Løvemammaene	2
HOD	760	70	Camphill Landsbystiftelse	8
HOD	760	71	Styrk Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg	3
HOD	760	71	Samisk helseforskning	12
Inndekninger				
HOD	732	72-75	Kutt i bruk av bemanningsselskaper i helseforetakene	-600
HOD	732	72 -75	Redusere omfanget av konsulentbruk i helseforetakene	-500
HOD	760	60	Forsøk med kommunal nettlege	-15
HOD	732	21	Lønnsfrys topplederlønninger i foretak	-2
Sum utgifter				1 315
Sum rammeområde 15				**-1 315**

Rammeområde 16: Utdanning og forskning

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
En mer praktisk og variert skole				
KD	231	60	Øke bemanningen i alle barnehager gjennom et kraftig løft for toppet bemanning	1500
KD	225	60	Opprette ny ordning med tilskudd til bemanning i SFO for barn med særskilte behov	500
KD	Ny	Ny	Innføre gratis skolemåltid for alle elever på ungdomstrinnet fra skoleåret 2026/2027	415
KD	226	21	Styrke laget rundt eleven i levekårsutsatte områder	65
KD	226	21	Styrke skolebibliotekene og tilgang på skolebibliotekarer	110
KD	2410	70	Øke utstyrsstipendet fra skoleåret 2027	30
KD	226	21	Styrke arbeidet for mot radikalisering og høyreekstremisme, ved å styrke freds- og menneskerettighetssentrene, KPI-justering	6
KD	226	21	Styrke kunnskapsarbeidet om historien om terroren 25. juni	2
KD	225	60	Økt støtte til Støttegruppa etter 22. juli	0,5
KD	225	66	Beholdes på eget kap og post: Tilskudd til holdningsskapende skoleturer gjennom Handlingsplan mot antisemittisme	18
KD	226	21	Tilskudd til kommuner for samarbeid SFO og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner	150
KD	220	70	Nynorsk lesesatsing. Det Norske Samlaget	2
KD	225	Ny	Antirasistisk senter, drifttilskudd	3
Forskning og høyere utdanning				
KD	260	50/70	Øke grunnbevilgning til universiteter og høyskoler	300
KD	275	70	Styrke forskerrekrutteringen, gjennom å støtte unge forskere i en tidlig karrierefase - driftsmidler til OFF.	1
KD	260	50/70	150 nye studieplasser til helsesykepleiere	8
KD	260	70	Styrke Samisk høgskole	9
KD	2410	50/90	Reversere kuttet i stipend til folkehøgskoleelever	98
KD	254	70	Reversere kuttet til studieforbund	33
KD	285	21	Stanse nedleggelse av kunnskapssenteret Kilden	3
Studentvelferd				
KD	2410	50	Studiestøtten økes med 10 prosent og knyttes til grunnbeløpet i folketrygden fra 1. august (opptrapping til 2G)	308
KD	2410	75	Bygge 3750 studentboliger i 2027	91
KD	270	74	Styrke strømstøtte	40
KD	270	74	Styrke psykisk helse og velferdstilbud for studenter	30
KD	2410	50	Innføre studiegjeldsslettingsordning til barnehagestudenter på lik linje med lærere	0
Inndekning				
KD	226	21	Avvikle internasjonale prøver, som PISA, TIMMS m.fl	-39
KD	226	21	Avvikle nasjonale prøver	-561
KD	226	21	Kutte i nasjonale kartleggingsprøver	-50
KD	226	62	Flytte støtte til skolebibliotek ut i egen tilskuddsordning	-67
Inntekter				
KD	5617	80	Renteinntekter, økt studielån	22
KD	5617	80	Renteinntekter, 150 studieplasser for helsesykepleiere	0,1
Sum inntekter				22
Sum rammeområde 16				**-2 984**
90-poster				
KD	2410	90	Studiestøtten økes med 10 %	1120

Rammeområde 17: Transport

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Jernbane				
SD	1352	72	Vedlikehold av jernbane (Røros- og Solørbanen, Sørlandsbanen, Gjøvikbanen, Tinnosbanen mfl)	800
SD	1321	71	Ringeriksbanen	200
SD	1352	73	Hamar Stasjon	250
SD	1352	73	Ofotbanen, Søsterbekk kryssningspor	160
SD	1352	70	Redusere prisen for månedskort på tog med 200 kr	90
SD	1352	73	Planlegging av dobbeltspor på Jærbanen	50
Kollektiv, sykkel og gange				
SD	1332	63	Øke statens bidrag til store kollektivprosjekt til 75 % (opptrapping til 80 %) (Bybanen i Bergen mm)	250
SD	1330	62	Øke tilskuddsordningen for billigere månedskort, stoppe den foreslåtte prisøkningen på 160 kroner	620
Vei				
SD	1320	22	Langfjordstrømmen bru, E6 Høybukta-Hesseng	50
SD	1320	30	Planleggingsmidler E6 Sørfold	5
SD	1320	30	Stoppe miljøfiendtlige motorveier	-700
SD	1321	70	Kutt i Nye Veier og miljøfiendtlige motorveier (Hordfast mm)	-4000
SD	1320	73	Kutte tilskuddet til reduserte bompengetakster (unntatt Ryfast)	-543
Sjø				
NFD	916	30	Utbedre flere havner og farleder	30
Annet				
SD	1330	60	Trappe opp den nasjonale ordningen for tilrettelagt transport (TT) til å gjelde hele landet	55
SD	1370	70	Posten - Innføre dørterskeltjeneste og fortsette med lørdagsavis	250
Inndekninger				
SD	1300	1	Reduksjon av konsulenttjenester i Samferdseldepartementet	-10
SD	1320	1	Reduksjon av konsulenttjenester hos Statens vegvesen	-20
Sum utgifter				-2 433
Sum rammeområde 17				**2 433**

Rammeområde 18: Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.

Dep.	Kap.	Post	Sak	Bokført (mill. kr.)
Kommunal				
KDD	571	60	Økt overføring til kommunene, frie midler	4000
KDD	572	60	Økt overføring til fylkene, frie midler	500
Utdanning og oppvekst				
KDD	571	60	Gratis halvdagsplass i SFO for 4. trinn fra 1. august, fullfinansiering	1 072
KDD	571	60	Halvere barnehageprisen med 600 kr fra 1. august	1 078
KDD	571	60	Gi barn født i desember rett til barnehageplass	41
KDD	571	60	Reversere kuttet til leksehjelp	654
Sosial				
KDD	571	60	Styrke krisesentertilskuddet	50
KDD	571	60	Styrke barnevernet i Oslo	50
Helse				
KDD	572	60	Gjøre nødvendig tannregulering gratis for alle barn	500
KDD	572	60	Fortsette utrulling av tannhelsereformen. Gi 75 % rabatt på tannhelse for 29 og 30-åringer fra 1. juli	152
KDD	572	60	Styrke den offentlige tannhelsetjenesten og sørge for at de med store tannhelsebehov skal kunne få gratis tannhelse fra 1. juli	500
KDD	575	60	Reversere økningen i kommunens utgifter på grunn av økning av innslagspunktet for særlig ressurskrevende tjenester	153
Transport og infrastruktur				
KDD	572	60	Bedre kollektivtransport i fylkene og takstsamarbeid med tog mm	500
KDD	572	60	Vedlikehold av fylkesveier	400
Sum utgifter				9 650
Sum rammeområde 18				**-9 650**

Rammeområde 20: Finansadministrasjon mv.

Dep.	Kap.	Post	Sak	Påløpt	Bokført (mill. kr.)
FIN	1618	1	Skatteetaten	100	50
FIN	1618	1	Penger til å utvikle systemer, for å sikre åpenhet om overskuddsflytting i selskaper (land-for-land-rapportering)	10	10
Inndekning					
FIN	1618	1	Redusere bruken av eksterne konsulenter i Skatteetaten	-100	50
Sum utgifter				-10	-10
Sum rammeområde 20				**10**	**10**

Alternativt statsbudsjett 2027

Skatter og avgifter

Skatter	Påløpt (mill. kr.)	Bokført (mill. kr.)
Formuesskatt		
Øke bunnfradraget til 2 millioner Øke satsen i trinn 1 til 1,1 prosent Sette innslagspunktet i trinn 2 til 20 millioner, og øke satsen til 1,4 prosent Innføre et tredje trinn i formuesskatten på 1,7 prosent over 100 mill kr Innføre et fjerde trinn i formuesskatten (Zucmanskatt) på 2 prosent over 1 mrd Fjerne aksjerabatten (inkludert næringseiendom) Fjerne rabatten for driftsmidler Fjerne verdsettelsesrabatten for primærbolig med høy verdi (over 10 mill kr) Fjerne rabatten for oppdrett	**16 056**	**16 056**
Inntektsskat		
Utbytteskatten økes (oppjusteringsfaktoren økes til 1,91, så det er lik marginalskatt på lønn og utbytte) Trinnskatt, trinn 1 fjernes Trinnskatt, trinn 2: innslagspunktet økes til 415 300 kr. Trinnskatt, trinn 3: uendret Trinnskatt, trinn 4: satsen økes til 18,2 pst og innslagspunktet reduseres til 800 000 kr Trinnskatt, trinn 5: satsen økes til 19 pst Øke frikortgrensen til 175 000 kr	**3 214**	**3 214**
Skattekutt for pensjonister	-2 000	-2 000
Øke minstefradraget i lønnsinntekt til 55 prosent	-80	-57
Sjømannsfradrag: Sats økes til 35 prosent. Øvre grense økes til 100 000 kr	-50	-49
Fiskerfradrag: Sats økes til 35 prosent. Øvre grense økes til 200 000 kr	-60	-56
Gjeninnføre skatt på fordelen av å eie egen bolig. Bunnfradrag på 10 mill kr, sats på 1,7 prosent	1430	360
Ny modell for gevinstskatt ved salg av egen bolig (primærbolig)	1 500	1 500
Skatt på gevinst ved salg av fritidsbolig	1 200	1 200
Korttidsutleie fast eiendom delingsplattformer	600	600
Utvide ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne	-150	0
Øke treprosentsregelen i fritaksmetoden til 7,5 prosent	1 040	0
Fjerne påslaget i skjermingsfradraget	340	0
Økt finansskatt. Halveis tette skattefritaket finansnæringen har gjennom å slippe mva	3 700	0
Øke grunnrenteskatten på oppdrett til 35 prosent og fjerne bunnfradraget	3 500	0
Fjerne de gunstige skattereglene for bygging av skogsveier	130	110
Øke tonnasjeskatten med 10 prosent	7	0
Ikke innføre forsøksordning med arbeidsfradrag ("skattelotteriet")	510	510
Kildeskatt på utbetaling ved likvidasjon	300	300
Ikke innføre endring i reglene for skattlegging av verdipapirfond	570	0
Innføre skattefritak på slitertilegget for AFP-mottakere i privat sektor	-33	-33
Øke minstefradraget i pensjon til 55 %	-7	-7
Sum skatter	**32 007**	**21 938**

Avgifter	Påløpt (mill. kr.)	Bokført (mill. kr.)
Øke opptrappingen av CO2-avgiften	2 395	2 195
Gradvis øke CO2-avgiften på kvotepliktig utslipp til samme nivå som ikke kvotepliktige utslipp	1 600	1 500
Økt opptrapping av avgiften på HFK/PFK (CO2-avgift)	85	80
Reversere kuttet i veibruksavgiften på diesel (mineralolje) (0,5 kr)	800	730
Reversere kuttet i veibruksavgiften på bensin (0,5 kr)	250	250
Gjeninnføre grunnavgift på mineralolje (gjelder for ikke-veigående maskiner)	1 950	1 950
Øke satsen i laveste intervall (0-100 gram) i CO2-avgiften for engangsavgiften for personbil til 1100.	30	28
Øke alle satsene i CO2-komponenten i engangsavgiften for varebil med 40 %	160	145
Gjøre det billigere med brukte elbiler, ved å innføre 50 % rabatt på omregistreringsavgift for elbiler	-360	-360
Innføre momsfritak på reparasjon av klær, sko, husholdningsvarer, fritidsvarer og elektronikk	-600	-300
Innføre momsfritak på elektroniske nyhetstjenester	-850	-700
Innføre høy elavgift på datasentre på 29 øre/kWh	1 010	1 010
Fjerne tekstiltollfritaket og reversere regjeringens kutt i tekstiltollen	1 175	1 175
Øke flypassasjeravgiften i Europa med 20%	280	250
Øke flypassasjeravgiften utenfor Europa med 20 %	110	100
Økt miljøavgift på drikkevaremballasje av plast	30	25
Toll på import av soyamel fiskefôrproduksjon (10 øre/kg fra 1.7.26)	47	47
Toll på import av soyamel kraftfôr (10 øre/kg fra 1.7.26)	14	14
Fjerne dokumentavgiften for førstegangskjøpere	-2 300	-2 070
Redusere dokumentavgiften fra 2,5 til 2 pst for alle andre	-3 080	-2 950
Innføre en omsetningsavgift på private helseforsikringer på 25 prosent fra 1. juli	525	525
Sum avgifter	**3 271**	**3 644**

Skatter og avgifter på sokkelen (påvirker ikke handlingsrommet i budsjettet)	Påløpt (mill. kr.)	Bokført (mill. kr.)
Øke CO2 avgiften på sokkelen til 1900 kroner tonnet (nettoproveny)	1 235	1 130
Fjerne friinntekten i det midlertidige oljeskatteregimet	6 100	3 100
Innføre omstillingsavgift på olje, 50 kr per fat (nettoproveny)	5 700	2 900
Innføre omstillingsavgift på gass, 50 kr per fat o.e. (nettoproveny)	6 500	3 200
Fjerne CO2-avgiftsfritak i grunnavgiften på innretninger på kontinentalsokkelen	1 450	1 305
Fjerne skatteutgiften knyttet til gunstige avskrivningsregler for rørsledninger og produksjonsinnretning i petroleumsvirksomhet	2 000	1 000
Fjerne skatteutgiften knyttet til gunstige avskrivningsregler for rørsledninger og produksjonsinnretning i petroleumsvirksomhet	7 000*	3 500*
Fjerne skatteutgiften knyttet til gunstige avskrivningsregler for rørsledninger og produksjonsinnretning i petroleumsvirksomhet	-5 000*	-2 500*
Sum skatter og avgifter på sokkelen	**22 985**	**12 635**

Fordelingseffekt:

I tabellen under kan du se fordelingseffektene av vårt skatteopplegg, og hvordan det slår ut for ulike inntektsgrupper. Den viser gjennomsnittlig endring i skatt i forhold til skattereglene for 2026. Nesten 2 av 3 får mindre skatt.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser,referanse. Kroner	Skatt, referanse. Mill. kroner	Endring i skatt. Mill kroner	Gjennomsnittlig skatt, referanse. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Herav: Gjennomsnittlig endring i formueskatt. Kroner
0 - 99 999 kr.	289 680	34 921	220,8	126,8	762	**438**	437
100 000 - 199 999 kr.	190 534	149 511	1 068,6	-711,2	5 609	**-3 732**	499
200 000 - 249 999 kr.	120 835	225 782	1 261,8	-518,9	10 442	**-4 294**	353
250 000 - 299 999 kr.	148 341	277 709	2 419,5	-194,4	16 310	**-1 311**	368
300 000 - 349 999 kr.	215 653	325 549	4 916,4	-192,0	22 798	**-890**	381
350 000 - 399 999 kr.	253 952	374 017	10 257,7	-563,7	40 392	**-2 220**	438
400 000 - 449 999 kr.	286 230	425 050	17 126,4	-1 081,9	59 834	**-3 780**	488
450 000 - 499 999 kr.	267 164	474 739	20 529,1	-1 091,4	76 841	**-4 085**	611
500 000 - 549 999 kr.	256 720	525 067	24 167,8	-1 028,6	94 140	**-4 007**	801
550 000 - 599 999 kr.	263 795	574 912	29 259,3	-1 058,3	110 917	**-4 012**	845
600 000 - 699 999 kr.	497 495	649 026	66 694,1	-1 912,6	134 060	**-3 844**	1 018
700 000 - 799 999 kr.	448 318	748 857	73 648,8	-1 653,2	164 278	**-3 688**	1 158
800 000 - 999 999 kr.	625 196	889 639	135 196,9	48,5	216 247	**78**	1 670
1 000 000 - 1 999 999 kr.	707 243	1 298 430	275 421,4	11 535,6	389 429	**16 311**	5 350
2 000 000 - 2 999 999 kr.	77 107	2 366 117	66 338,7	4 608,6	860 337	**59 768**	24 987
3 000 000 kr. og over	40 890	5 997 611	101 060,4	16 104,0	2 471 510	**393 836**	243 379
I alt	4 689 160	718 258	829 587,7	22 417,4	176 916	**4 781**	4 047

Der det er økninger nederst i inntektsgruppene skyldes det at det er en del personer her som har store formuer eller dyre boliger, men lave inntekter/utbytter i enkelte år.

Pensjonister:

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser,referanse. Kroner2	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner2
0 - 99 999 kr.	6 500	62 200	**0**
100 000 - 199 999 kr.	11 800	155 000	**0**
200 000 - 249 999 kr.	35 600	228 000	**0**
250 000 - 299 999 kr.	56 600	280 200	**0**
300 000 - 349 999 kr.	102 300	325 200	**-2 000**
350 000 - 399 999 kr.	112 600	375 400	**-4 600**
400 000 - 449 999 kr.	120 400	425 000	**-5 000**
450 000 - 499 999 kr.	112 900	474 400	**-4 400**
500 000 - 549 999 kr.	98 300	524 400	**-2 000**
550 000 - 599 999 kr.	79 100	573 800	**-1 200**
600 000 - 699 999 kr.	103 700	645 200	**-1 000**
700 000 - 799 999 kr.	58 900	745 600	**-800**
800 000 - 999 999 kr.	58 500	885 200	**-600**
1 000 000 - 1 999 999 kr.	46 300	1 260 200	**-200**
2 000 000 - 2 999 999 kr.	4 000	2 384 000	**-800**
3 000 000 kr. og over	3 500	6 660 800	**-1 200**
I alt	1 011 100	551 200	**-2 200**

Alternativt statsbudsjett

2027

sv.no